सावित्री स्मृति

(सावित्री राणा केसी स्मृतिपुष्प)

सम्पादक

डा. इन्दुल केसी

सगुन भजन

भजन रचनाकार
डा. इन्दुल केसी

सङ्गीतकार
सत्यनारायण मानन्धर

भजन गरौँ सबले भजन गरौं ।
गुनगान गरौँ मनले गुनगान गरौँ ॥ ध्रु ॥

धर्म मार्गमा लागौँ, सत्मार्गमा लागौँ
समाजसेवा नै ठुलो धर्म हो जानौँ ।
मातृदेवो भवः पितृदेवो भवः
जनसेवा नै ठुलो धर्म हो मानौँ ॥ १ ॥
भजन गरौँ ....

मर्यादा पुरुष रामको आर्दश मानौँ
अवतारी कृष्णजीको गीताज्ञान बुझौँ ।
महामानव बुद्धको–शान्ति मार्गमा लागौँ
उनको धर्मदर्शन–शील पालन गरौँ ॥ २ ॥
भजन गरौँ ....

भजन गायक : **सत्यनारायण मानन्धर, सब्बु केसी, डा. इन्दुल केसी**

सावित्री स्मृति

(सावित्री राणा केसी स्मृतिपुष्प)

सम्पादक

डा. इन्दुल केसी

प्रकाशक

शब्दयात्रा प्रकाशन
अक्षरधाम, शब्दसाधक तीर्थ
बनेपा – ६, काभ्रे
(प्रकाशनपुष्प : २२६)

प्रकाशनका आर्थिक व्यवस्थापक
सम्पादकका परिवारजन

अक्षराङ्कन : सङ्गीता केसी र मुकेश प्रजापति
प्रकाशन काल : चैत २०८०
प्रकाशन सन्दर्भ : सावित्री राणा केसीको षाण्मासिक पुण्यतिथि
प्रकाशन प्रति : ५०० मात्र
भित्री सज्जा : गीता अधिकारी
आवरण सज्जा : इ. रोशन अधिकारी
मुद्रक : इम्प्रिन्ट डिजाइन एण्ड प्रिन्ट सोलुशन
ISBN: 978-9937-653-85-5

समर्पण

श्रीमती सावित्री राणा केसी

(जन्म : २००३ मङ्सिर ३० गते शुक्रबार
स्वर्गारोहण : २०८० असोज २१ गते आइतबार)

मा समर्पित !

सम्पादकीय

श्रीमती सावित्री राणा केसीको स्मृतिलाई लिएर यो स्मृतिपुष्प तयार पारिएको हो । यसमा मैले श्रीमती सावित्री केसीको निधनपछि उनीसँग सम्बन्धित लेख-रचनाहरू, समाचारहरू, शोकसन्देशहरू र केही तस्बिरहरू समेट्ने प्रयत्न गरेको छु । सावित्रीको जीवनवृत्तलाई यस कृतिले स्पष्ट पारेको छ

श्रीमती सावित्री केसी मेरी अर्धाङ्गिनी मात्र थिइनन् । उनी कुशल गृहिणी हुनुका साथै सामाजिक अभियन्ता पनि थिइन् । धार्मिक, सांस्कृतिक र सामाजिक क्षेत्रमा उनले जति पनि काम गरिन्, त्यसमा उनले आफूलाई प्रचार गराइनन् । उनी प्रचारलाई भन्दा कामलाई महत्त्व दिन्थिन् । त्यसैले उनलाई धेरैले सामाजिक अभियन्ताका रूपमा नचिनेको पनि हुन सक्छ । मेरो जहाँ-जहाँ सम्बन्ध छ, ती-ती ठाउँमा उनी मेरो सहयात्रीका रूपमा प्रस्तुत हुने गर्दथिन् । उनी मेरो पथप्रदर्शक र प्रेरणाको स्रोत पनि भएकी हुनाले आज म जुन ठाउँमा छु, त्यसको श्रय उनलाई पनि जान्छ ।

यो स्मृतिपुष्पमा सावित्री केसीको जन्मदेखि लिएर मृत्युसम्मका विवरणलाई समेट्ने कार्य भएको छ । जसजसले यसमा सावित्री केसीबारे महत्त्वपूर्ण वाणी प्रदान गर्नुभएको छ, उहाँहरूप्रति नतमस्तक भई आभार एवम् धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

मेरी श्रीमती बिरामी हुँदा अस्पतालसम्म पुगेका, देहावसान हुँदा आर्यघाटसम्म पुगेका र क्रियापुत्री भवनमा बसेका बेला त्यहाँसम्म पुगेका मेरा समस्त मित्रहरू, सङ्घसंस्थाका प्रतिनिधि महानुभावहरू सबैप्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । अभिलेखमा नभएका कारणले र विस्मृतिका कारणले कसैको नाउँ यहाँ छुटेको रहेछ भने उहाँहरूसँग क्षमा माग्दछु र उहाँहरूप्रति पनि धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

– डा. इन्दुल केसी
२०८० चैत्र २१

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म मिति
२००३/०८/३०

स्वर्गारोहण
२०८०/०६/२१

स्व. सावित्री राणा के.सी.

प्रात स्मरणीय ममतामयी आमा श्रीमती सावित्री राणा के.सी. ज्यू को मिति २०८० असोज २१ गते आइतबारका दिन असामयिक निधन भएकोमा हामी अत्यन्त मर्माहत भएका छौं । स्वर्गीय आमाको आत्माले शान्ति पाउन र वहाँको बैकुण्ठ बास होस भनि ईश्वर संग प्रार्थन गर्दछौं । साथै शोक संतप्त परिवारजन प्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं । ईश्वरले धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरुन् भनि कामना गर्दछौं ।

ज्वाई सत्यनारायण मानन्धर/ छोरी रजनी के.सी. मानन्धर
बैकुण्ठ मानन्धर / इन्दिरा मानन्धर
मुकुन्द मानन्धर / तिर्थ लक्ष्मी मानन्धर
नाति/नातिना :
खेलु मानन्धर, हिसी मानन्धर, मुसु मानन्धर,
न्हिला मानन्धर, नसना मानन्धर, स्वन्ती मानन्धर,
लकस मानन्धर, नुगः मानन्धर
तथा
सम्पुर्ण परिवार

विषयसूची

१. **सावित्री राणा केसीको जीवनवृत्त** १

२. **सावित्री राणा केसीको स्वास्थ्य समस्या विवरण** ३

३. **स्वर्गीय श्रीमती सावित्रीको सम्झना** डा. इन्दुल केसी ७

४. **सावित्री केसी शब्दश्रद्धाञ्जली** प्रा. डा. कृष्णप्रसाद दाहाल १२

५. **श्रद्धाका दुई थुँगा फूल** जीवनाथ अधिकारी १५

६. **ठूलो योगदान** टीका ढुङ्गेल 'रटन' १६

७. **फूलको श्रद्धाञ्जली** नवीना श्रेष्ठ १७

८. **इन्दुलजीकी सहधर्मिणी सावित्री दिदीलाई यसरी सम्झिन्छु म** पदम दाहाल १९

९. **बलियोले चाहेपछि** प्रजापति तिमिल्सिना २२

१०. **हाम्री जननी** रजनी केसी मानन्धर २३

११. **अनेकमध्येकी एक सावित्री** हरि मञ्जुश्री २५

१२. **समाचारहरू** २८

(क) हार्दिक सहवेदना

(ख) स्वर्गीय राणाको श्रद्धाञ्जलीस्वरूप भक्तपुरमा भजनकीर्तन

(ग) भक्तपुरका स्वर्गीय सावित्रीको सम्झनामा सिद्धि स्मृति शालिग्रामका बृद्धबृद्धाहरूलाई भोजन

१३. **समवेदना सन्देशहरू** ३०

(डा. इन्दुल केसी, टी. बी. कार्की, डा. दिनेशप्रसाद पराजुली, सहृदयता समाज नेपाल, वर्ल्डभ्यू नेपाल, गजेन्द्रशङ्कर तिमिला, विवेकराज ढुङ्गेल, रोजेशकृष्ण सिपाई, देवेन्द्र श्रेष्ठ, गणेशप्रसाद अधिकारी, गैरआवासीय नेपाली सङ्घ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्, चित्रबहादुर कार्की, विद्या कार्की, Patan Family, एकीकृत उपभोक्ता सङ्घ, तीनकुने टोल सुधार समिति, स्वामी कल्याणमित्र, रमेश नकर्मी, माया बादे, आदर्श मावि लायकू मध्यपुर थिमि, चाँगुनारायण साहित्यिक समाज, शङ्कर मानन्धर, विश्व शान्ति केन्द्र नेपाल, विश्वशान्ति ध्यान केन्द्र विशुद्ध

दिव्यधाम धुलिखेल, सिद्धि शालिग्राम ज्येष्ठ नागरिक आश्रम, पशुपतिमान पःमाँ प्रधान, सुपूर्णेश्वर भजन मण्डल तथा ब्रह्मेश्वर घाट संरक्षण समिति, केशव-सुषमा भजन ज्ञानगुठी नेपाल, श्यामसुन्दर रास भजन मण्डल, शब्दयात्रा प्रकाशन, अनुशीलन नेपाल, स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ भक्तपुर, चूडाप्रसाद चौलागाई, साधुराम गिरी, विदुर केसी, एबीसीडी खबर, त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय, दुर्गालाल श्रेष्ठ, Prakash Prasad Upadhyaya, माधव बिडारी 'चेतनपथ', केशवराज राजभण्डारी, भक्तपुर विकास सहयोग सङ्घ, दत्तात्रेय मन्दिर संरक्षण संस्था, इवामुरा मेमोरियल अस्पताल, स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ नेपाल, डा. कृष्णबहादुर कर्माचार्य, लक्ष्मीनारायण ताम्राकार, सिद्धि स्मृति अस्पताल, पुष्पपराग साहित्य प्रतिष्ठान, सानु श्रेष्ठ, वाराही पीठ विकास समिति, चन्द्रमान प्रधान, परशुराम प्रधान, कल्पना प्रधान, कार्की परिवार, सत्यनारायण मानन्धर परिवार, वटुक भैरवनाथ भजन मण्डल, प्रा. श्रीराम आचार्य, सरोजनी तन्डुकार, ब्लड डोनर्स एसोसिएसन नेपाल (ब्लोदान), बुद्धिनारायण श्रेष्ठ, विष्णु ओली, प्रताप रानामगर, मञ्जु नकर्मी, बद्रीभक्त श्रेष्ठ, रजनी श्रेष्ठ)

१४. **स्वयं उपस्थित भएर सावित्री राणा केसीमा श्रद्धाञ्जली दिनेहरू** ५१

(क) पशुपति आर्यघाटमा उपस्थित हुनेहरू

(ख) कृयापुत्री बसेका ठाउँमा उपस्थित हुनेहरू

१५. **तस्बिरावली** ५९

(क) सावित्री राणा केसीले पति डा. इन्दुल केसीका साथमा तीर्थयात्रा गर्दाका केही तस्बिरहरू

(ख) तीर्थभोजका लागि निमन्त्रणा गरिएको निमन्त्रणापत्र

(ग) सावित्री राणा केसीले प्राप्त गर्नुभएको सम्मानपत्र

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म मिति
२००३/०८/३०

स्वर्गारोहण
२०८०/०६/२१

स्व. सावित्री राणा के.सी.

हाम्री सम्धिनी श्रीमती सावित्री राणा के.सी. ज्यू ब्रम्हलीन हुनु भएकोले
हामी कार्की परिवार गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछौं ।
यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको बैकुण्ठबास होस् भन्ने कामना
गर्दै, भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं ।
शोक सन्तप्त सम्पूर्ण परिवारजनमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति मिलोस्
भन्ने कामना गर्दै गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

सम्धिनी दिव्य कुमारी कार्की
दान बहादुर कार्की/निलारुपा कार्की
टेक बहादुर कार्की/सजनी कार्की
निर बहादुर कार्की/खगेन्द्र कार्की
अनिपेस कार्की/अनिकेत कार्की
तथा
समस्त कार्की परिवार

प्रकाशकीय

डा. इन्दुल केसी शब्दयात्रा प्रकाशनका आजीवन सदस्य तथा यस संस्थाबाट सम्मानित स्रष्टा हुनुहुन्छ । उहाँका केही पुस्तक यस संस्थाबाट यसअघि पनि प्रकाशित भएका छन् । यसपटक पनि उहाँले आफ्नो पुस्तकका लागि यस संस्थालाई सम्झिनुभएको छ । यसका लागि उहाँप्रति यो संस्था हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ ।

डा. इन्दुल केसीले सम्पादन गर्नुभएको प्रस्तुत पुस्तक 'सावित्री स्मृति' आफ्नी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको निधनपछि उहाँले विभिन्न सामग्रीहरू सङ्कलन गरी तयार पार्नुभएको स्मृतिसँगालो हो । धर्मपत्नीलाई अर्धाङ्गिनी भनिन्छ । आधा अङ्ग गएर आधा अङ्ग रहेको अवस्था हरेक मान्छेका लागि दुःखद अवस्था हो । त्यस्तो अवस्था भोगिरहनुभएका डा. इन्दुल केसीले आफ्नो मनोव्यथालाई मुखले प्रकट नगरी अक्षरहरूमा देख्न चाहनुभयो र यो पुस्तक तयार पार्नुभयो । यस पुस्तकमा सावित्री राणा केसीको जीवनवृत्त, स्वास्थ्यसमस्याको विवरण, उहाँसँगका स्मरणहरू, उहाँको निधनसम्बन्धी समाचारहरू, निधनपछि प्राप्त भएका समवेदना सन्देशहरू र केही तस्बिरहरू सङ्कलन गरिएका छन् । त्यसैले यस पुस्तकका अक्षर-अक्षरमा डा. इन्दुल केसीभित्रका पीडाहरू पाउन सकिन्छ ।

यस पुस्तकको अक्षराङ्कक, भाषिक शुद्धिकर्ता, आवरण सज्जाकार र मुद्रकप्रति यो संस्था धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।

– हरि मञ्जुश्री
अध्यक्ष : शब्दयात्रा प्रकाशन

सावित्री राणा केसीको जीवनवृत्त

सावित्रीको तस्बिर

सावित्रीको जन्मकुण्डली

जन्म : २००३ मङ्सिर ३० गते शुक्रबार
निधन : २०८० असोज २१ गते आइतबार
पिता : ब्रिगेडियर जनरल लक्ष्मी शमशेर जङ्गबहादुर राणा
माता : विष्णुकुमारी राणा
शिक्षा : एसएलसी (प्रवेशिका उत्तीर्ण)
विवाह : २०२४ साल असार २४ गते मागीविवाह
पति : डा. इन्दुल केसी, भक्तपुर
सन्तान : छोरा उज्वल केसी, बुहारी सिर्जन केसी पौड्याल, नाति श्रीजल केसी
जेठी छोरी रजनी केसी मानन्धर, ज्वाइँ सत्यनारायण मानन्धर, नाति खेलु मानन्धर, नातिनी मुस्कान मानन्धर
कान्छी छोरी सजनी केसी कार्की, ज्वाइँ टेकबहादुर (गोपाल) कार्की, नातिहरू अनिमेशबाबु कार्की, अनिकेतबाबु कार्की
पेसा : घरगृहस्थी (घरधन्दा बस्दोबस्त)
यात्रा : नेपालमा दक्षिणकाली, लुम्बिनी, मनकामना, पलान्चोक भगवती, मुक्तिनाथ, पशुपतिनाथ, स्वयम्भू, जनकपुर, गुह्येश्वरी, विन्ध्यवासिनी, पोखरामा तालवाराही, विन्ध्यवासिनी, चितवनमा सौराहा, देवघाट आदि । भारतमा उत्तराञ्चल गङ्गोत्तरी, दिल्ली, आग्रा, बद्रीनाथ, केदारनाथ,

दक्षिण भारत रामेश्वरम्, अयोध्या, मथुरा, गोकुल, वृन्दावन, हरिद्वार, काशी, जगन्नाथपुरी, कलकत्ता, कालीमाई, हरिद्वार, गङ्गासागर आदि ।

धार्मिक क्रियाकलापहरू :

१) घरमा सत्यनारायणको पूजा, श्रीमद्भागवत पुराण कथावाचन, दसदान श्री वाराहीपीठ भक्तपुरमा सञ्चालित श्रीमद्भागवत महापुराणमा सहयोग नगद रकम प्रदान ।

२) श्री वाराहीपीठमा स्थापित बाद्य सङ्ग्रहालयमा आफ्नो नामबाट केही बाद्यबादनका साधन प्रदान ।

३) श्री श्यामसुन्दर रास भजन मण्डल भक्तपुरमा नित्यपूजा, आरतीका लागि आवश्यक विभिन्न पूजा-सामान, नवनिर्मित भजनघरका लागि बिजुली बत्ती र पङ्खा प्रदान।

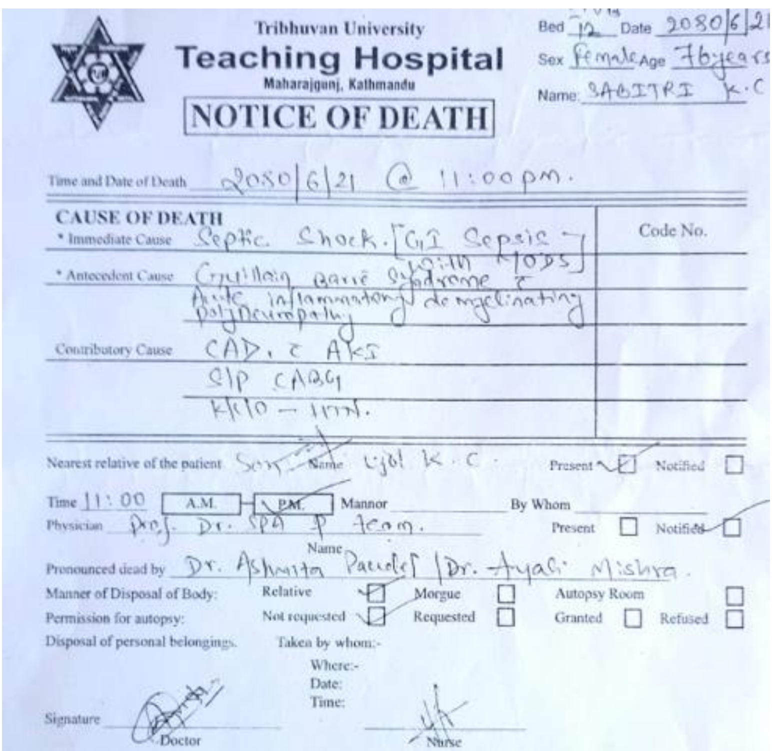

Tribhuvan University
Teaching Hospital
Maharajgunj, Kathmandu

NOTICE OF DEATH

Bed 12 Date 2080/6/21
Sex Female Age 76 years
Name: SABITRI K.C

Time and Date of Death 2080/6/21 @ 11:00pm.

CAUSE OF DEATH		Code No.
* Immediate Cause	Septic Shock. [GI Sepsis with MODS]	
* Antecedent Cause	Guillain Barre Syndrome ē Acute inflammatory demyelinating polyneuropathy	
Contributory Cause	CAD. ē AKI	
	S/P CABG	
	K/C/O – HTN.	

Nearest relative of the patient Son Name Ujol K.C. Present ☑ Notified ☐

Time 11:00 A.M. P.M. ✓ Mannor ____ By Whom ____
Physician Prof. Dr. SPA & team. Present ☐ Notified ☐

Pronounced dead by (Name) Dr. Ashmita Paudel / Dr. Ayali Mishra.

Manner of Disposal of Body: Relative ☑ Morgue ☐ Autopsy Room ☐
Permission for autopsy: Not requested ☑ Requested ☐ Granted ☐ Refused ☐
Disposal of personal belongings. Taken by whom:-
Where:-
Date:
Time:

Signature ____ Doctor ____ Nurse

सावित्री राणा केसीको स्वास्थ्य समस्या विवरण

१. २०७३ सालमा डा. भगवान् कोइरालाबाट काठमाडौँको त्रि. वि. शिक्षण अस्पताल महाराजगञ्जमा मुटुको शल्यक्रिया भएको ।
२. २०७५ सालमा काठमाडौँ बानेश्वर स्थित निजामती अस्पतालमा हप्ता दिन भर्ना भई स्वास्थ्योपचार गरिएको ।
३. भक्तपुर सूर्यविनायक स्थित पोलिक्लिनिकमा प्रत्येक महिना मुटुरोग विशेषज्ञ डा. दीपङ्कर प्रजापतिद्वारा स्वास्थ्य परीक्षण तथा औषधि उपचार नियमित रूपमा भएको ।
४. २०८० आश्विन १२ गतेदेखि खाना खाने रुचिमा कमी हुन थालेको ।
५. २०८० आश्विन १४ गतेदेखि खुट्टा दुख्न थालेकाले भान्छाकोठामा जान नसकी आफ्नै शयनकक्षमा खाना खान थालेको ।
६. २०८० आश्विन १६ गतेदेखि कम्मर दुख्ने र खुट्टाले टेक्न गाह्रो हुने भई बाथरुम जान नसकेको ।
७. २०८० आश्विन १७ गते कान्तिपुर अस्पताल काठमाडौँका डा. किरण मानन्धरद्वारा स्वास्थ्यजाँच गरेपछि उहाँले न्युरो र नेफ्रो जाँचका लागि सिफारिस गर्नुभएको ।
८. २०८० आश्विन १८ गते केएमसी सिनामङ्गलमा डा. पारस रायमाझीको विशेषज्ञ टिमसँग स्वास्थ्य परीक्षण पश्चात् MRI, SCT गरियो, साथै GBS - Gullain Barre Syndrome नशा सम्बन्धी समस्या हुन सक्ने अनुमान गरी हाइकेयरमा उपचार हुनुपर्ने सुझाव ।
९. २०८० आश्विन १९ गते टिचिङ अस्पताल महाराजगञ्जमा ओपीडीमा डा. गणेश कर्ण र विशेषज्ञ डाक्टरहरूद्वारा स्वास्थ्य परीक्षण गर्दा GBS को सम्भावना देखियो र IVIG Medicine 25/30 मात्रा आवश्यक हुने तर उक्त औषधि नेपालमा नपाइने भएकाले भारतबाट मगाउने प्रक्रियाका साथै Emergency ward मा उपचार उपचार सुरु गर्न सुझाव दिए अनुसार इमर्जेन्सीमा

एक्सरे, अल्ट्रासाउन्ड, ब्लड, युरिन टेस्ट Critinine, Urea को मात्रा उच्च रहेको र बढ्दै गई ३ बजे गणेशमान सिंह Axey Building को Hi-care Unit मा भर्ना भएको अवस्थामा पूर्ण रूपमा कुराकानी गर्न सक्ने तर खुट्टाले टेक्न नसक्ने ।

१०. २०८० आश्विन २० गते बिहान ९ बजेपश्चात् urine Blocked भएको IVIG Medicine प्राप्त भएमा प्रयोग गर्न सकिने । दिउँसो ३:१५ बजे केही बेर अचेत भएको, Blood Pressure 28 सम्म घटेकोले बढाउन औषधि सुरु गरिएको । Oxygen दिन सुरु गरिएको, सोही दिनको राति बरबराउन सुरु गरेको । डा. को टिमले बिहान किड्नी र लिभरमा समस्या भएकाले डायलसिस गर्नुपर्ने सुझाव दिए अनुसार आवश्यक औषधिको प्रबन्ध गरिएको ।

११. २०८० आश्विन २१ गते विहान डा. को टिमबाट उच्च ज्वरो र प्रेसरका कारण डायलसिस रोकी ज्वरो र प्रेसर कम भएपश्चात् ICU भर्ना गरी Portable Meachine बाट उपचार गर्ने । यस्तो अवस्थामा GBS का लागि मगाइएको IVIG Medicine सुरु गर्न नमिल्ने विकल्पमा Blood Transfer गरी उपचार गर्ने निधो भएको ।

सोही बिहान १० बजेपछि कहिले चेतना हुने त कहिले अचेतनको अवस्थामा जाने भयो । चेतनाको भएको अवस्थामा आफ्ना आफन्तहरू, नाति श्रीजल, बुहारी सृजना, मामा आदिलाई बोलाइदिन आग्रह गर्नुभएको । घरायसी कुराहरू गर्न थाल्नुभएको । उक्त अस्पतालमा परिवारका सदस्यहरू भेला हुन थालेका । ३:३० बजे ICU वार्डमा सारिएको । बेलुका ७:३० बजेसम्म कुरा गर्ने, मान्छे चिन्ने अवस्थामै रहेको । रातको ९:३० बाट १०:३० सम्म डायलसिस प्रक्रिया सुरु गरिएको ICU कक्षका डा. अस्मिता न्यौपानेले जानकारी दिनुभएको । तत्पश्चात् स्वास्थ्य अवस्था खराब भई Ventilator मा राख्न कागजी प्रक्रिया पूरा गरिएको । यसै क्रममा मुटुको चाल कम हुँदै गएको हुँदा CPR पश्चात् मुटुको चाल स्थिर भएको जानकारी दिए पनि डा.

अस्मिताले राति ११ बजे सावित्री राणा केसीको स्वर्गारोहण भएको जानकारी गराउनुभएको ।

स्वर्गारोहण भएको जानकारीपश्चात् –

१. २०८० आश्विन २२ गते बिहान ८ बजे स्वर्गीय सावित्री राणा केसीको पार्थिव शरीरलाई पशुपति आर्यघाटमा अन्तिम श्रद्धाञ्जलीका लागि पुऱ्याइयो ।
२. २०८० आश्विन २२ गते बिहान ९:३० बजे आर्यघाटबाट आँखा दान गरियो ।
३. पार्थिव शरीरलाई आर्यघाटको ब्रह्मनालमा राखी परिवारजन, आफन्त तथा उपस्थित सयौँजनाले तर्पण दिनुभयो ।
४. ब्रह्मनालबाट उठाई आर्यघाटको चितामा अन्तिम श्रद्धाञ्जली दिइयो ।
५. आफ्नो रीतिरिवाज र कर्मकाण्ड अनुसार छोरा उज्वल केसीबाट दागबत्ती प्रदान दिइयो ।
६. दिउँसो १ बजे कोटेश्वर काठमाडौं महादेवस्थानस्थित पितृमुक्ति सदनमा १३ दिनसम्मको काजक्रियाका लागि प्रस्थान गरियो ।
७. पाँचौं दिनदेखि पण्डित सीताराम कोइरालाबाट गरुडपुराण कथा वाचन गराइयो ।
८. २०८० आश्विन ३० गते १० औं दिनको चोख्याउने कार्य सम्पन्न गरियो ।
९. कार्तिक १ गते ११ औं दिन बाहुनीलाई काट्टो खुवाउने, यसै गरी कार्तिक २ गते गुरु सीताराम कोइरालालाई शैयादान तथा अन्य ३ गुरु पुरोहितबाट १३ औं दिनको पिण्ड दिने सेलाउने, श्राद्ध, दानदक्षिणा र पितृमुक्ति यज्ञ गरियो ।
१०. आर्यघाटमा र क्रिया बस्दा समवेदना, श्रद्धाञ्जली सान्त्वना दिन पाल्नुहुने आफन्तजन, साथीभाइ, छरछिमेकी, बाहुन, पण्डितलाई प्रसाद ग्रहण गराइयो र साँझमा क्रियापुत्रीलाई घरमा प्रवेश गराइयो ।

अनुसूची २१
(नियम २० को उपनियम (१) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार (Government of Nepal)
स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको कार्यालय (Office of Local Registrar)
वडा नं .४, भक्तपुर नगरपालिका
भक्तपुर जिल्ला, बागमती प्रदेश
Ward No.4, Bhaktapur Municipality
Bhaktapur District, Bagmati Province

मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र
(Death Registration Certificate)

दर्ता नम्बर (Registration No.): 2003083002164-2

दर्ता मिति (Registration Date): वि.सं. २०८०-७-१६ (02-11-2023 A.D.)

मृतकको पूरा नाम : सावित्री के सी	
Deceased Full Name (In English) : Sabitri K C	
मृतकको राष्ट्रिय परिचय नं. वा नागरिकता प्रमाणपत्र नं. वा राहदानी नं.: ५३०१०३८१०३९ **NIN or Citizenship Certificate No. or Passport No.:** 53010381039	
मृत्यु भएको मिति (Date of Death): वि.सं. २०८०-०६-२२ (08-10-2023 A.D.)	
मृत्यु भएको स्थान (Place of Death): अस्पताल(Hospital)	
स्थायी ठेगाना: बागमती प्रदेश,भक्तपुर जिल्ला भक्तपुर नगरपालिका वार्ड नं. ४	
Permanent Address: Ward No. 4 Bhaktapur Municipality,Bhaktapur District,Bagmati Province	
बाबुको पूरा नाम: लक्ष्मी शम्सेर राणा	
Full Name of Father: Laxmi Samsher Rana	
आमाको पूरा नाम: विष्णु कुमारी राणा	
Full Name of Mother: Bishnu Kumari Rana	
पति/पत्नीको पूरा नाम: इन्दुल के सी	
Full Name of Husband/Wife: Indul K C	
सूचकको विवरण (Informant's Details)	**पूरा नाम:** इन्दुल के सी
	Full Name: Indul K C
	राष्ट्रिय परिचय नं. वा नागरिकता प्रमाणपत्र नं. वा राहदानी नं. (NIN or Citizenship Certificate No. or Passport No.): २९-०१-७४-१३०९ / 29-01-74-1309

दस्तखत (Signature):
स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको नाम: साहिला वैद्य
Name of Local Registrar: Sahila Baidya

०८०।७।१६

कार्यालयको छाप/ Official Stamp

स्वर्गीय श्रीमती सावित्रीको सम्झना

– डा. इन्दुल केसी

आजभन्दा ५४ वर्षपहिले २०२६ सालको एक दिन मेरो परिवारमा घटित एउटा घटना आज २०८० सालमा याद आयो । उक्त घटनाबारे आज सम्झनामा जे आयो, त्यो एक यथार्थ हो । यसमा कुनै काल्पनिक कुरा छैन ।

भक्तपुर नगरपालिका – ४ मङ्गलाछें टोल, जहाँ म जन्मेँ, हुर्कें, जुन घरबाट २०२४ साल आषाढ महिनामा टोलका छरछिमेकी, दाजुभाइ, इष्टमित्र सबैलाई वरियातीका रूपमा लगी ललितपुर मानभवनका ब्रिगेडियर जनरल श्री लक्ष्मी शमशेर जङ्गबहादुर राणाकी छोरी सुश्री सावित्री राणालाई हिन्दू संस्कार अनुसार कन्यादान मागी विवाह गरी श्रीमतीका रूपमा मेरो घरमा प्रवेश गराएको थिएँ । तिनैको कोखबाट मेरी पहिली पुत्री रजनी केसी जन्मेकी थिइन्, जुन त्यति बेला दुईवर्षे सानी केटी थिइन् र एक वर्षको मेरो छोरो उज्वल केसी, एकहत्तर वर्षकी मेरी आमा शेरकुमारी तथा मेरो सहोदर भाइ बलराम केसी समेत जम्मा ६ जनाको मेरो परिवार थियो ।

एक दिन एकाबिहान सबेरै मेरी श्रीमती सावित्रीलाई अति रक्तस्रावका कारणले फुस्रो नीलो र बोल्नलाई पनि कठिन स्थितिमा ऐया-ऐया भनेर छटपटाइरहेको मैले पाएँ । घर वरिपरिका छिमेकी दिदी-भाउजूहरूलाई सहयोगको याचना गर्दै घटनाको विवरण सुनाउन पुगेँ । तत्काल मेरो घरमा भेला हुन आउनुभएका तीन-चारजना महिलाको सल्लाह अनुसार मेरी श्रीमतीलाई अस्पताल लैजानुपर्ने अन्यथा ज्यानको जोखिम हुने जानकारी पाएँ । आमाले ‘बाबु ! तुरुन्तै तिम्री दुलहीलाई अस्पताल लैजाऊ’ भन्ने आज्ञा भयो ।

झिसमिसे अलिअलि उज्यालो मात्र भएको त्यो समयमा म दौडेर भक्तपुर इताछेँ टोलको देव बाटीको चिया पसलमा गएँ । उहाँ त्यो व्यवसाय गर्नुका साथै आफ्नो सानो ट्याक्सी गाडी पनि आफैँ हाँक्नुहुन्थ्यो । मैले तत्काल गाडीबाट मेरी श्रीमतीलाई अस्पताल

पुऱ्याइदिन आग्रह गरेँ । उहाँले आफ्नो गाडी मेरो चोकको छेउसम्म ल्याउनुभयो । अचेत अवस्थामा रहेकी मेरी श्रीमतीलाई त्यहाँ भेला भएका तीन-चारजना महिलाहरू र म स्वयम्‌ले बोकेर गाडीसम्म पुऱ्यायौँ । देव दाइले गाडी भक्तपुर अस्पतालमा पुऱ्याउनुभयो । इमर्जेन्सी अवस्थामा रहेकी बिरामीलाई तत्कालीन मेडिकल डाक्टर त्रिभुवनानन्द वैद्यले जाँच्नुभयो र एउटा ग्लुकोज सलाइन दिनुभयो । मैले नजानेका केही औषधि पनि अस्पतालकै तर्फबाट पिलाउनुभयो ।

बिरामीको अवस्था केही सुधार भएको आभास मिल्यो । उक्त डाक्टरले मलाई भन्नुभयो – 'इन्दुल ! तिम्री श्रीमतीलाई रगत दिनुपर्ने आवश्यकता छ । तर यस अस्पतालमा रगत दिने व्यवस्था नभएको हुँदा तत्काल काठमाडौँको वीर अस्पतालमा लैजानू' भन्ने सल्लाह दिनुभयो । साथै बिरामीलाई वीर अस्पताल रेफर गरेको पत्र पनि थमाउनुभयो ।

त्यो बेला रगत दिने भनेको के हो, रगत पाइने स्रोत के हो, सो सम्बन्धी जानकारी मसँग थिएन । त्यसैले मैले डाक्टरसँग रगत कहाँबाट प्राप्त गर्ने ? पैसा लाग्ने नलाग्ने, लागे कति लाग्ने भनेर मैले सोधेँ । उहाँले मलाई बताउनुभयो – "यो मैले लेखेको रेफर पत्र लिएर त्यहाँको इमर्जेन्सी वार्डमा पुऱ्याउनू । तत्काल बिरामीको रगत समूह जाँचिनेछ र सो समूहको रगत प्रतिपिन्ट एक सय बीस रुपियाँमा किन्नुपर्नेछ ।"

मैले आफ्नो खल्ती छामेँ । मसँग त्यति बेला केवल साठी रुपियाँ मात्र थियो । त्यति रुपियाँले न त मैले बिरामीलाई काठमाडौँ लैजान सक्थेँ, न त रगत किन्नलाई नै त्यो रकम पर्याप्त थियो । मैले लाजै नमानीकन डाक्टर त्रिभुवनानन्द वैद्यलाई भनेँ – "डाक्टर साहेब ! अहिले मसँग साठी रुपियाँ मात्र छ । बिरामीको अवस्था गम्भीर छ । घरमा पुगी छरछिमेकीसँग सापटी लिने अवस्था पनि छैन । त्यसैले तपाईं मलाई केही रकम सापटी दिन सक्नुहुन्छ ?'

तत्काल डाक्टर साहेबले मलाई रु. तीन सय सापट दिनुभयो र भन्नुभयो – "ढिलो नगर्नू । बिरामीलाई सकभर छिटो वीर अस्पताल पुऱ्याउनू ।"

त्यो बेला भक्तपुर अस्पतालमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था पनि थिएन । मैले श्रीमतीलाई अस्पताल लगेको गाडी स्ट्यान्डबाई थियो । 'मेरी श्रीमतीलाई छिटै वीर अस्पताल पुऱ्याइदिनुस्' भनेँ । मेरी श्रीमती र मलाई हुइँक्याएर आधा घन्टामा वीर अस्पतालको इमर्जेन्सी वार्डमा पुऱ्याउनुभयो ।

इमर्जेन्सी वार्डमा खबर गरेपछि त्यहाँका कर्मचारीहरूले स्ट्रेचरमा राखेर मेरी श्रीमतीलाई भित्र पुऱ्याए । ड्युटीमा रहनुभएका डाक्टर र केही नर्सहरूले के जाँच्नुभयो, के गर्नुभयो, मलाई केही थाहा थिएन । त्यहाँ पनि अर्को सलाइन दिन थाल्नुभयो र 'तपाईंकी श्रीमतीको रगत ओ पोजेटिभ हो, त्यो समूहको रगत दुई पिन्ट तुरुन्त किनेर ल्याउनुस्' भन्नुभयो । मलाई थाहा थिएन रगत पसल कहाँ छ ? मेरो प्रश्नको जवाफमा ती नर्स बहिनीहरूले मलाई बताए – 'त्यहाँ बाहिर जानुस् र यो कागत देखाएर ओ पोजेटिभको रगत चाहियो भन्नुस् । ओ पोजेटिभ रगत भएको व्यक्तिलाई भित्र लिएर आउनुस् ।'

नर्सको सल्लाह अनुसार म बाहिर गएँ र भनेँ – "यहाँ ओ पोजिटिभ रगत भएको को हुनुहुन्छ ?"

'म छु, म छु' भन्दै तीन-चारजना मेरा अगाडि दौडँदै आइपुगे । त्यसमध्येका दुईजनालाई भित्र लगेँ र मेरी श्रीमती रहेको बेडको छेउमा उभिएका डाक्टरका अगाडि पुऱ्याएँ ।

डाक्टरले नर्सहरूलाई 'उहाँहरू दुईजनाको रगत जाँचेर मिलेछ भने एक-एक पिन्ट झिक्नू' भनेर अह्राउनुभयो । संयोगवश दुवैको रगत मेरी श्रीमतीको रगतसँग मिल्दो रहेछ । दुवैलाई शुल्क बुझाएँ । नर्सले दुवैको रगत झिके । तत्काल त्यो रगत मेरी श्रीमतीको शरीरमा एक-एक पिन्ट गरी चढाइयो । फेरि मलाई डाक्टरले 'झोल र तात्तातो दाल लिएर आउनुस्' भनी अह्राउनुभयो । उहाँको निर्देशन अनुसार मैले किनेर लगेको दाल नर्सहरूको चम्चाले श्रीमतीको मुखमा हाल्दै पिलाउनुभयो । यतिन्जेलसम्ममा बिहानको साढे नौ बजिसकेको थियो । डाक्टरले भन्नुभयो – "तपाईंकी श्रीमतीलाई अब यहाँ भर्ना गर्नुपर्छ । उहाँ खतरामुक्त भइसक्नुभयो । अब दिउँसोसम्ममा अरू दुई पिन्ट रगत आवश्यक पर्न सक्नेछ ।"

त्यतिन्जेलसम्ममा डाक्टरले लेखिदिएका केही औषधि पनि मैले खरिद गरिसकेको थिएँ । मेरो खल्तीमा अब रु. बीस मात्र बाँकी थियो । नर्सहरूले मलाई भन्नुभयो – "तपाईंसँग बिरामी कुर्ने अर्को मान्छे को छ ?"

मैले जवाफ दिएँ – "हाल मसँग कोही छैन । म एक्लै आएको, आवश्यक परे भक्तपुर गएर कुरुवा बोलाएर ल्याउनेछु ।"

नर्सहरूले भन्नुभयो – "तपाईं पीर नगर्नुस् । तपाईंले मुख पनि धुनुभएको रहेनछ । अब हामी हेर्छौं । गएर चियासिया खानुस् र कुरुवा लिएर आउनुस् ।"

त्यतिखेर घरमा खबर गर्न फोनको व्यवस्था पनि थिएन । त्यसैले मैले मेरो भाइ बलरामलाई कुनै खबर गर्न पाइनँ । नर्स बहिनीहरूलाई मेरी श्रीमतीलाई म नफर्कुन्जेल स्याहार गर्न आग्रह गरेँ र सहयोगका लागि धन्यवाद दिएँ । नर्स बहिनीहरूले 'तपाईं धन्दा नमान्नुस्, निश्चिन्त भएर जानुस्, तपाईं नफर्कनुभएसम्म हामी हेरिदिन्छौँ' भन्नुभयो ।

म वीर अस्पतालबाट बाहिर निस्कँ । अस्पतालको बाहिर पेटीमा मेरा मित्र तत्कालीन शाखा अधिकृत श्री विदुर केसी सिंहदरबार कार्यालय जानका लागि हिँड्दै आइरहनुभएको भेटेँ । विदुरजीले मलाई सोध्नुभयो – "यति बेलासम्म कार्यालय नगई यहाँ किन इन्दुल ?"

मैले बिहानदेखिको घटनाक्रमलाई सङ्क्षिप्तमा सुनाएँ र भनें – "श्रीमतीलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको छ, तर मेरो खल्तीमा अब बीस रुपियाँ मात्र छ, के तपाईं केही रकम सापटी दिन सक्नुहुन्छ ?"

उहाँले मलाई आफ्नो गोजी छामछुम गरी एक सय रुपियाँ दिनुभयो । विदुरजीलाई धन्यवाद दिँदै म रत्नपार्क नजिकको भक्तपुर बसपार्कमा आएँ । बस चढी भक्तपुर पुगेँ । मलाई याद छ त्यति बेला घरमा पनि मसँग अरू कुनै रकम जगेडा थिएन । सरासर मेरो टोलमा पुगी कपडा पसल चलाइरहेका मेरा मित्र शम्भुराम श्रेष्ठलाई सारा कथा सुनाएँ । तत्काल उहाँले मलाई सापटीस्वरूप रु. एक हजार दिनुभयो । घरमा गएर मैले आमा र भाइलाई सम्पूर्ण घटनाको विवरण सुनाएँ । मुख धोई एक गाँस भाग खाएँ । तत्काल मेरी भाउजू नाताकी

एउटी महिलालाई लिएर इताछैँमा गाडीको भाडा बुझाउन गएँ। उहाँले 'किन आजै दिनुपर्‍यो ? भोलिपर्सि दिँदा पनि त हुन्छ' भन्नुभयो। त्यसपछि भक्तपुर अस्पताल पुगी डाक्टर त्रिभुवनानन्द वैद्यको रु. तीन सय पनि बुझाएँ। उहाँले पनि सोध्नुभयो। सबै कुरो बताएँ।

मेरी भाउजू र म तत्काल भक्तपुर बसपार्कबाट बस चढी वीर अस्पताल पुग्यौँ। इमर्जेन्सी वार्डमा पुगी हेर्दा मैले मेरी श्रीमतीलाई देखिनँ। म अलिकति आत्तिएँ। बिहानका नर्सहरू पनि देखापरेनन्। उहाँहरू आफ्नो ड्युटी सिध्याएर गइसक्नुभएको रहेछ। मैले ड्युटीमा रहेका नर्सहरूसँग बिहानदेखिको बेलिबिस्तार लगाएर सोधेँ। उहाँहरूले मेरी श्रीमती जनरल वार्डमा सिफ्ट भइसकेको जानकारी दिनुभयो।

तत्काल मेरी भाउजू र म मेरी श्रीमती रहेको वार्डमा पुग्यौँ। श्रीमतीलाई देखेँ। श्रीमतीको अवस्था बिहानको भन्दा निकै सुधारिएको र केही बोल्न सक्ने अवस्थामा पाएँ। अस्पतालकै बिहानको खाना खाइसकेकी रहिछन्। त्यहाँका नर्सहरूले मलाई पुनः अर्को चिट दिनुभयो। अर्को दुई पिन्ट रगत तुरुन्तै ल्याउन र बिरामीलाई तागतिला जुसहरू जे खुवाए पनि हुन्छ भन्नुभयो। मैले बिहानकै तरिकाबाट दुई पिन्ट रगत र केही जुस नर्सलाई उपलब्ध गराएँ।

मेरी भाउजू र मैले बिरामी कुरुवाका रूपमा त्यस रात वीर अस्पतालमै बितायौँ। त्यस वार्डभित्र पुरुष बस्न नमिल्ने भएकाले त्यस रात वीर अस्पतालको बाटोमा राखिएको बेन्चमा सुतेको थिएँ।

उक्त कुरा अब इतिहास भइसक्यो। मेरी श्रीमती सावित्री २०८० साल आश्विन २१ गते काठमाडौँ महाराजगन्जस्थित टिचिङ हस्पिटलमा आफ्नो देह त्यागी परलोक भइन्। यस दुःखद घडीमा समवेदना दिनुहुने सम्पूर्ण सङ्घ, संस्था एवं महानुभावहरूलाई म हार्दिक धन्यवाद अर्पण गर्दछु।

●

सावित्री केसी : शब्द-श्रद्धाञ्जली

– प्रा. डा. कृष्णप्रसाद दाहाल

१. कवितामा सावित्री :

मलाई सावित्री भएको इन्दुल मन पर्छ
मलाई इन्दुल भएको सावित्री मन पर्छ
चिताले मऱ्याकमऱ्याक चपाउँदै उगेलेको उज्यालो होइन
मलाई सावित्री र इन्दुलको काव्यिक मुस्कानको प्रकाश मन पर्छ
मलाई इन्दुलको कवितामा सावित्रीको मन्त्र जपेको मन पर्छ
मलाई इन्दुलको भजनमा सावित्रीको सरस्वती नाचेको मन पर्छ
सुरतालविना अलापिएको राग होइन
मलाई सावित्रीको काखमा
इन्दुलले झारेको आँसुको दाग मन पर्छ
म सावित्रीविनाको इन्दुलमा पनि सावित्री देखिरहेको छु
प्रत्येक दिन इन्दुल महादेवले जस्तै
आफ्नी मायाकी सतीदेवी सावित्री
बोकेर हिँडिरहेको देखेको छु
सपनामा मात्र होइन, विपनामा पनि
इन्दुलले आजै मात्र लेखेका कविता
आफ्नो प्रिय श्रोता सावित्रीलाई सुनाउँदै हिँडेको देखेको छु
बरू हिजोको दिनमा सावित्रीलाई छोडेर
इन्दुल यदाकदा हिँड्ने गर्थ्यो
खर्चबर्च छोडेर घरव्यवहार हेर्नु है भन्दै
सावित्रीलाई घरकी रानी बनाएर फुत्त बाहिरिने गर्थ्यो
मोबाइलमा तेल दलेर श्रीमतीलाई फकाउँदै
बाहिरहुँदी रात बिताउने गर्थ्यो
तर आज यस्तो छैन
आर्यघाटमा सावित्रीको भौतिक शरीर सेलाएर आएको दिनदेखि
इन्दुलले सावित्रीलाई एक पल पनि छोडेको छैन, बिर्सेको छैन

आफ्नो स्मृतिको आसनमा अरू कसैलाई पनि बस्न दिएको छैन
बरू अब भने इन्दुलले इन्दुल बिर्सिएला
आफ्नो गन्तव्यमा अल्मलिएला
तर आफ्नो स्मृतिको कोषागारमा भने
उसले सावित्रीलाई बज्रलेप गरेर राखेको छ
सावित्रीको स्मरणमा दिनहुँ
उसले आफ्नो श्रद्धा र आस्थाको
नओइलने फूल चढाउने गरेको छ
त्यसैले
मलाई सावित्री भएको इन्दुल मन पर्छ
मलाई इन्दुल भएको सावित्री मन पर्छ ।

२. सावित्रीको व्यक्तित्व :

डा. इन्दुल केसीको अर्धाङ्गिनी सावित्री केसी राणा केसीले यो धराधाम २०८० साल असोज २१ गते छोडेकी हुन् । वि. सं. २००३ सालमा पिता ब्रिगेडियर लक्ष्मी शमशेर राणा र माता विष्णुकुमारी राणाको गर्भबाट जन्मेकी सावित्रीले एसएलसी परीक्षा उत्तीर्ण गरेकी थिइन् । साक्षरताको सोपान चढ्दै गर्दा २०२४ सालमा इन्दुल केसीसित पञ्चेबाजाका साथ वैदिक विधिद्वारा उनको विवाह भएको हो । सामाजिक एवं धार्मिक प्रवृत्तिकी केसीले इन्दुलको व्यक्तित्व निर्माणमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेकी थिइन् । छोरा उज्वल र छोरीहरू रजनी र सजनीकी आमा सावित्रीले आफूलाई सधैँ मानवहितकै निम्ति समर्पित गराइरहिन् । धार्मिक प्रवृत्ति भएकी हुनाले तीर्थव्रत र दानदक्षिणादि कर्म गर्न कहिल्यै पछि परिनन् । आफ्ना ससुरा र श्रीमान्ले सुसञ्चालन गर्दै आएको श्यामसुन्दर भजनघर (भक्तपुर) मा उनले पनि उल्लेख्य योगदान पुऱ्याएको पाइन्छ । असल पत्नी र असल आमा हुनुको छवि बनाएकी सावित्रीले श्रीमान् डा. इन्दुल केसीको साहित्यिक यात्रामा सारथीको भूमिका निर्वाह गर्न कहिल्यै पनि पछि परिनन् । श्रीमान्का पुस्तकमकार कृतिहरूको प्रकाशनमा यिनको योगदान प्रशस्त पाइन्छ अतिथि देवो भवः को महत्त्व बुझेकी सावित्री राणा केसीले अतिथि

सत्कारमा पनि आफूलाई त्यत्तिकै क्रियाशील राख्ने गरेकी थिइन् । पतिले गरेका हेरेका क्रियाकलापमा उनले पत्नीको हैसियतले मात्र होइन, एउटा मार्गप्रदर्शक साथीको भाँती कर्म गरेकी थिइन् । राणा कुलघरानाकी छोरी भएर पनि मध्यवित्त परिवारकी बुहारी र पत्नी हुनुमा गर्व गर्दथिन् । यस्ती सुलक्षणकी प्रतिमूर्तिको मुटुको रोगका कारण निधन भएको थियो ।

उनको दाहसंस्कारमा भेला भएका हामीहरू आर्यघाट परिसरमा चिताको पिरो धूवाँसँगै आँसुले आफ्ना नयन धोइरहेका थियौं । डा. इन्दुललाई सम्झाउने हिम्मत कसैमा थिएन । 'मुटुमाथि ढुङ्गा राखी' उनी आफैँ बोलिरहेका थिए – 'नश्वर देह, जतिसुकै उपचार गर्दागर्दै केही चलेन । आखिर अन्तिम सत्य भनेको यही ठाउँ रहेछ । उनले मलाई छोडेर गइन् । सम्झना भने गएको छैन । झन् गाढा भएर बसेको छ । मैले उनको भनाइमा टाउको हल्लाएँ । सावित्री चितामा खरानी भइरहेकी थिइन् । वातावरण मौन थियो । यस्तैमा म चिता अगाडि उभिएर सावित्रीको आत्माप्रति चिरशान्तिको कामना गरी शोकाकुल परिवारमा हार्दिक समवेदना प्रकट गरेर शोकपुस्तिकामा श्रद्धाञ्जलीका दुई शब्द लेखेर आफ्नो गन्तव्यतर्फ लाग्दछु । इन्दुल भन्दै थिए – 'सावित्रीको काम सिध्याएपछि साहित्यिक लेखनमा पुनः सक्रिय भएर लाग्नेछु ।' यो स्मृतिग्रन्थ यसैको उपज हो । सावित्रीको जीवनका विविध आयामलाई यो स्मृतिले स्पष्ट पारेको छु ।

हरे राम हरे राम, राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण, कृष्ण कृष्ण हरे हरे

श्री ....
....

निमन्त्रणा

जन्म : वि.सं. २००३/८/३०, शुक्रबार
स्वर्गारोहण : वि.सं. २०८०/६/२१ आइतबार

प्रातः स्मरणीय ममतामयी माता **सावित्री राणा के. सी.** ज्यू ७६ वर्षको उमेरमा यहि २०८० आश्विन २१ गते ब्रह्मलिन हुनु भयो । वहाँको १२औं दिनको पुण्य तिथिमा प्रसाद ग्रहणको लागि सादर निमन्त्रणा गर्दछु ।

मिति : २०८० कार्तिक २ गते, विहीबार
समय : दिनको ३ बजे
स्थान : पितृ मुक्ति सदन, कोटेश्वर महोदवस्थान, काठमाडौं-३२
सम्पर्क : ९८४१२८५१००

प्रार्थी
उज्वल के. सी.
एवं परिवार

(१२ औं पुण्यतिथिका लागि पठाइएको निमन्त्रणापत्र)

श्रद्धाका दुई थुँगा फूल

– जीवनाथ अधिकारी

मान्छे चेतनको समष्टि जग हो, हो सृष्टिको आँगन
टेकी पाउ उदाउँदो छ धरती सौन्दर्यको छादन ।
आत्मा हो अमरत्व साथ नभमा प्राकट्य जो गर्दछ
फूलैफूल समाधि लिन्छ सहसा सौगन्धले भर्दछ ॥

जन्म लिने सबैले एक दिन धरतीबाट सदाका लागि बिदा लिनु प्रकृतिको विधान हो । जन्मेर सामर्थ्य अनुसार मानिसले आफूलाई कीर्तिमय बनाउने यत्न गर्दछ । भौतिक जीवनलाई जति समय उपयोग गर्न सकिन्छ, सार्थक ढङ्गले बाँच्न सके जीवनले पूर्णता पाएको मान्न सकिन्छ । जसरी बाँचे पनि अन्तमा उही अगम्य मार्गतर्फ प्रस्थान नगरी धरै पाइँदैन, त्यो पनि एक्लाएक्लै । यस विषम परिवेशमा कुनै आफन्तले पनि कसैलाई न साथ दिन सक्छ, न सम्भावना नै छ । सधैर्य परिस्थितिको सामना गर्नुको अर्को विकल्प मानिसले पाएको छैन ।

आदरणीय साहित्यकार, प्राकृतिक योगचिकित्सक, शैक्षिक अभियन्ता, सदैव सबैसित प्रिय मित्रका रूपमा प्रस्तुत हुने डा. इन्दुल केसीले यस्तै विडम्बना सहनुपर्‍यो मिति २०८० असोज २१ गते प्यारी धर्मपत्नी सावित्री केसीलाई यस धरतीबाट गुमाएर । सावित्रीले छोडेर जानुभयो इन्दुललाई, आँखाका नानीमा प्रिय पतिको छाया लुकाएर ।

मान्छेले जस्तोसुकै पीडालाई पनि सधैर्य सहन गर्नैपर्ने विवशता छँदैछ । आफन्त, इष्टमित्र, साथीसँगी, छरछिमेकी सबैको समानुभूतिलाई आत्मसात गर्दै इन्दुल पनि असहजतालाई सहजतामा बदलिरहनुभएको छ । यस वियोगपूर्ण घडीलाई सुदृढ मनोबलले आच्छादन गर्दै अघि बढिरहेका डा. इन्दुल केसी तथा परिवारजनमा समानुभूति प्रकट गर्दछु । सांसारिक मोहबन्धनबाट आफूलाई मुक्त गराई परलोकगमन गर्नुभएकी स्वर्गीय सावित्री केसीमा असीम श्रद्धापुष्प अर्पण गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

ठूलो योगदान

– टीका ढुङ्गेल 'रटन'

वरिष्ठ साहित्यकार डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको विक्रम सम्वत् २०८० आश्विन २१ गते काठमाडौँमा ७६ वर्षको उमेरमा निधन भएको दुःखद खबरले म मेरो परिवारसहित दुःखित भएको छु । सावित्री राणा केसी विक्रम सम्वत् २००३ सालमा जन्मनुभएको हो । उहाँको आत्माले वैकुण्ठमा बास पाओस् भनेर ईश्वरसँग प्रार्थना गर्दछु । डा. इन्दुल केसी तथा सम्पूर्ण परिवारमा गहिरो शोक व्यक्त गर्दछु । सावित्री राणा केसीमा भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेँ ।

डा. इन्दुल केसीको घर काठमाडौँमा गएको समयमा उहाँसग भेट भएको थियो । उहाँले खाना बनाएर खुवाएको झलझली याद आइरहेको छ । त्रिफला अन्तर्राष्ट्रिय पुस्तकालयका अध्यक्ष श्री प्रेमप्रकाश फलाहारी, उपाध्यक्ष श्री रामप्रसाद दाहाल र कलमकार गएको थियौँ । त्यस समयमा उहासँग राम्रो परिचय भएको थियो । आज डा. इन्दुल केसीले जति पनि साहित्यिक समाजमा उच्च स्थानमा आफ्ना लोकप्रिय कृतिहरूको र सामाजिक कार्यकर्ता भएर अघि बढ्नुभएको थियो, यी सबै कार्यका निम्ति सावित्री राणा केसीको ठूलो योगदान रहेको थियो ।

पत्नीको सम्झना गर्नुहुँदै केही समवेदनापत्र तथा उहाँप्रति साहित्यकारहरूबाट प्राप्त भएका पत्रहरूलाई एकमुस्ट पारी शोकपुस्तिका प्रकाशित हुने नै छ भन्ने आशा गर्दछु । डा. इन्दुल केसी जस्ता जुझारु साहित्यकारप्रति छोटो समवेदनापत्र पठाइरहेको छु ।

डेभलपमेन्ट एरिया, पी. ओ. गान्तोक, सिक्किम
पिन नं. ७३७१०१, फोन नं. ९३८२१२७८१८

●

फूलको श्रद्धाञ्जली

– नवीना श्रेष्ठ

डा. इन्दुल केसी बहुआयामिक व्यक्तित्वका धनी व्यक्तिसँग सुपरिचित हुने सुअवसर शब्दयात्रा प्रकाशन बनेपा र साहित्यकार श्री पशुपतिमान पःमाज्यूमार्फत श्री स्वस्थानी व्रतकथा पुस्तक प्रकाशित गर्ने क्रममा भएको हो । यसै क्रममा डा. इन्दुल केसीकी श्रीमती सावित्री केसी अस्वस्थ्य हुनुभई स्वास्थ्यलाभको क्रममा भक्तपुरस्थित सिद्धिस्मृति भवनमा सुस्वास्थ्यको कामना गर्न गएकी थिएँ । साँझ-साँझपख एकै क्षण सावित्री केसी दिदी र उहाँकी सुपुत्रीसँग पनि भेटघाट गर्न सुअवसर प्राप्त भएको स्मरण हुन्छ। डा. इन्दुल केसीजस्तै उहाँका पारिवारिक सदस्यहरू पनि सहृदयी र मिलनसार पाएँ । दोस्रोपटक सावित्री दिदीलाई भेट्ने सौभाग्य श्री स्वस्थानी व्रतकथा लेखनकै क्रममा छलफल गर्न भक्तपुरमा भएको समयमा म र भाइ हरि मञ्जुश्री डा. इन्दुल केसीको भक्तपुरको ऐतिहासिक र सांस्कृतिक महत्त्व बोकेको ब्रह्मपुर चोकको बासस्थानमा मिलेको थियो । दिदीसँग रमाइलो भलाकुसारी गर्दै मीठो खाना खायौँ । घरका मतान, चोटा र बुइँगल हुँदै कौसीसम्म पुगेर घरको दैनिक आवश्यकतादेखि सांस्कृतिक सम्पदाका सरसामानहरूको व्यवस्थापन आकर्षक ढङ्गले कुशलतापूर्वक व्यवस्थापन गरिएको देख्यौँ । फेरि सशरीर भेट्ने अवसर भने पाएनौँ । तर बेलाबखत फोन र भाइबरमा कुराकानी त हुन्थ्यो ।

२०८० असोज २२ गते सोमबार दैनिक प्रभातीय नित्यकर्म पूजापाठ सकेर केही समाचार पाउन 'फेसबुक' खोलेँ । अचानक आँखा हरि मञ्जुश्रीको पोस्टमा पऱ्यो – 'डा. इन्दुल केसीलाई पत्नीशोक' । अहो ! कस्तो दुःखद समाचार ।

केही समयपश्चात् डा. इन्दुल केसीसँग फोन सम्पर्क गरेँ । दुःखमनाउ गरेँ मृत्यु एक तीतो सत्य सबले सामना गर्नुपर्ने । मर्नु ठाउँ फेर्नु मात्र हो । यो लामो निद्रा सुत्नुजस्तो मात्र भन्छन् । कतै फेरि देहान्तरणको यात्रा सुरु हुन्छ भन्छन् । तर पनि वियोगको पीडा त हुँदै

हो । २०८० असोजमा हामी पनि त्यस दुःखद क्षणको साक्षी बनेर सावित्री दिदीको सतगतको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न कोटेश्वर महादेवको परिसरमा रहेको क्रियापुत्री भवनमा उपस्थित भयौँ । डा. इन्दुल केसी तथा उहाँका परिवारजनको दुःखद घडीको साथी बन्यौँ । डा. इन्दुल केसीको श्रीमती गुमाउन तथा सन्ततिलाई माता गुमाउनुको गहिरो पीडा त छँदै थियो, तापनि उहाँहरू आफूहरूलाई आगन्तुकहरूका सामु सहज स्वरूपमा प्रस्तुत भइरहनुभएको पाएँ । जति दुःखमनाउ गरे पनि मृत व्यक्ति तथा सद्गतको कामना र संस्कारादि कर्मले सिँगारिदिनु नै बुद्धिमत्ता ठहरिने पक्कै हो ।

डा. केसी र उहाँका परिवारले मृत्युलाई सहज रूपमा स्वीकार्न सक्नु नै ठूलो बुद्धिमान् भएको महसुस गरे मैले पनि लगेको पारिजातको फूलले श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेर फर्कें ।

....

(धार्मिक कार्यमा संलग्न सावित्री राणा केसी)

इन्दुलजीकी सहधर्मिणी सावित्री दिदीलाई यसरी सम्झिन्छु म

– पदम दाहाल

वि. सं. २००३ साल मङ्सिर २० गते जन्म भई ७६ वर्षको उमेरमा स्वर्गारोहण हुनुभएकी भक्तपुरको मङ्गलाछें निवासी डा. इन्दुल केसीकी सहधर्मिणी सावित्री राणा केसी मुटुसम्बन्धी रोगबाट पीडित हुनुहुन्थ्यो । औषधि सेवन र चिकित्सकको नियमित निगरानीद्वारा उहाँको जीवन धानिइरहेको छ भन्ने देखिन्थ्यो । झट्ट हेर्दा उहाँको मुहारमा रक्ताल्पताको अड्कल काट्न सकिन्थ्यो ।

मेरा आत्मीय साहित्यकार मित्र इन्दुल केसीजीको निवासस्थानमा हामी प्रजापति तिमिल्सिना, सुनील सापकोटा, जीवनाथ अधिकारी लगायतका साहित्य-सर्जकहरू बेलाबेला जाने-आउने गरिरहन्थ्यौँ । त्यस क्रममा सावित्रीजी दाशुवंश राणाजीकी छोरी तथा वत्सगोत्रीय चेली पनि हुनुभएको नाताले र म आफू पनि दाहाल भएको हैसियतले उहाँलाई दिदीको स्थानमानमा राखेर सम्बोधन गर्ने गर्थें । उहाँ असाध्य भद्र, शालीन र विनम्र स्वभावकी लाग्थ्यो मलाई । सकी-नसकी जसरी भए पनि पुग्नेबित्तिकै चिया ल्याएर स्वागत गर्नुहुन्थ्यो उहाँ हामीलाई ।

'के छ दिदी खबर ? सन्चै हुनुहुन्छ नि ? कस्तो छ हजुरलाई ?' भनी प्रश्न गर्थें म । अत्यन्त धैर्यशाली भावमा उहाँको मृदुभाषी स्वर यसरी झल्कन्थ्यो, 'राम्रै छ, ठिकै छ, सन्चै छु । अहिलेसम्म आराम छु ।' तर लिस्नोबाट ओर्लिनु-उक्लिनुपर्दा भने उहाँ निकै अस्वस्थ हुनुहुन्छ, उहाँको शारीरिक अवस्था तन्दुरुस्त छैन भनेर अड्कल लगाउन भने कठिन थिएन ।

एकचोटि डा. इन्दुलले आफ्नो बैठककोठामा कवितावाचन कार्यक्रम गर्ने भनेर हामीलाई निम्तो दिनुभयो, कविता वाचनपछि हामीलाई उहाँको किचेनमा खाजानास्ताका निम्ति बोलावट भयो । बिचरी सावित्री दिदीले सकी-नसकी भक्तपुरे जुजुधौका साथमा चिउरा, तरकारी, अचार, मिठाई आदि विभिन्न परिकार आफैँले भाग लगाएर

हाम्रा अघिल्तिर डाइनिङ टेबलमा राखिदिनुभएथ्यो । हल्का सहयोग मित्र इन्दुलजीबाट पनि नभएको होइन । उहाँहरूले हामीलाई प्रदान गर्नुभएको खाजानास्ताका साथमा प्राप्त सद्भाव, सुमिष्ट बोली र सावित्री दिदीले थप्नुभएको मन्द मुस्कानले उहाँमा एक असल गृहिणीको सुपरिचय सहजै झल्किएको भान हुन्थ्यो, जसद्वारा हामी निम्तारू अत्यन्त पुलकित भएका थियौँ, जसलाई आज पनि झलझली सम्झिरहेछु म । कसै गरे उक्त दृश्य भुल्नै सकिन्न ।

साहित्यकार मित्र इन्दुलजी उस्तो घरमा बसिरहन नसक्ने मान्छे । प्रायः बाहिरफेर घुम्न र हिँड्न रुचाउनुपर्ने । उहाँको न खानको न फिर्नको टुङ्गो । कहिले भजनकीर्तनमा, कहिले साहित्यिक कार्यक्रममा, कहिले सामाजिक सेवामा । छोराबुहारीको बसोवास र लहनतहन उता काठमाडौँ तीनकुनेतिरै । गफैगफमा कहिलेकाहीँ इन्दुलजी भनि पनि हाल्नुहुन्छ, 'म त उटपट्याङ मान्छे ।' यसो भनिरहँदा न उहाँले कसैलाई भनी विराम गर्नुभएको छ न गरी विराम । सायद सावित्री दिदीले ७६ वर्षको उमेर छउन्जेल आफ्ना पतिदेवले भनेको वचनलाई कदापि इन्कार गर्नुभएन भन्ने लाग्छ । सकी-नसकी आफ्नो जिन्दगानीलाई इन्दुलजीको अनन्य र आत्मीय बनेर नै धानिरहनुभयो ।

अन्तमा जब रोगले सताउँदै लग्यो, तब उहाँ काठमाडौँको तीनकुनेस्थित दोस्रो निवासस्थानतर्फ लाग्नुभयो र त्यहीँ बस्न थाल्नुभयो । तर मुटुको जस्तो घातक रोगका अगाडि कसको के लाग्थ्यो र ? छोराछोरी, श्रीमान्लगायत सम्पूर्ण परिवारजनबाट उहाँलाई निरन्तर चिकित्सकसमक्ष पुऱ्याउने र उपचार गर्ने-गराउने कार्यमा किञ्चित् कमी आउन नदिँदा-नदिँदै पनि आयु पुगेका दिन कोहीकसैले यस लोकमा न बाँच्न सकिन्छ न बचाउन नै । चुपचाप-चुपचाप बिदाइको हात हल्लाएर बिदावारी हुनैपर्छ र जानैपर्छ । यही त हो प्रकृतिको नियम भन्नु !

गत २०८० असोज २१ गते आइतबारका दिन एकबिहानै मेरा परम आदरणीय मित्र इन्दुल केसीज्यूले सावित्री दिदीको अवसानको नमीठो र उदासीन खबर सुनाउनुभयो । उहाँका हामी निकटतम आफन्तजनलगायत शुभेच्छुक साहित्यकारहरू प्रजापति तिमिल्सिना,

चूडाप्रसाद चौलागाईं, डा. कृष्णप्रसाद दाहाल, जीवनाथ अधिकारी आदिको उपस्थिति थियो आर्यघाटमा । अन्तर्दिलमा जतिसुकै पीडा र दर्द परेको भए पनि विचलित देखिनुहुन्नथ्यो सर । शोकलाई शक्तिमा बदल्न सक्ने सामर्थ्य भरपुर अटाएझैं लाग्यो उहाँमा ।

हुन पनि हो, हरेक कमजोर मानसिकता बोक्नेहरूले मात्र कहिल्यै नफिर्ने गरी बाटो लाग्नेका पक्षमा कोकोहोलो र चीत्कार पोख्ने गर्छन्, जो केवल देखावटी र बहानाबाजीको विषय मात्र हुन्छ । इन्दुलजीमा भने त्यस्तो अधैर्य देखिएन । कसैले उहाँको पाखुरा समातेर सान्त्वना र ढाडस दिनु पर्दैपरेन । उहाँ आफैंले आफैंलाई सम्हालिरहनुभएथ्यो । यो भनेको उहाँमा लुकेको विशाल धैर्य नै हो । सावित्रीजीको काजक्रिया कर्म उहाँका सुपुत्र उज्वल केसी र छोरीबाट कोटेश्वरको महादेवस्थान मन्दिर परिसरमा भएथ्यो, जहाँ डा. इन्दुलका शुभेच्छुक, शुभचिन्तक जन दैनिक रूपमा खचाखच आउने-जाने गरेका थिए । धेरै साहित्यिक सङ्घसंस्थाहरू हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्न र समवेदना प्रकट गर्न त्यहाँ पुगेको कुरालाई पनि भुल्न सकिन्न ।

आफ्नी जीवनसँगिनी गुमाउँदाको पीडा सायद कसैलाई असह्य नहुँदो हो र ? अहिले अर्धाङ्गिनी गुमाएर आधा जीवन कटाउँदै हुनुहुन्छ उहाँ । यसका निम्ति उहाँप्रति हार्दिक समवेदना ! अनि मृतक सावित्री दिदीको आत्माले चिरशान्ति प्राप्त गरिरहोस्, वैकुण्ठवासको प्राप्ति होओस्, हार्दिक श्रद्धाञ्जली उहाँलाई पनि ।

(तीर्थयात्राका क्रममा सावित्री राणा केसी र डा. इन्दुल केसी)

बलियोले चाहेपछि

– प्रजापति तिमिल्सिना

मेरो र डा. इन्दुल केसीको उमेरमा धेरै फरक छ । तर पनि साहित्यले संयोग जुरायो, समयले मन्जुर गऱ्यो र हामी साथी बनेका छौँ । हात मानिरहेको छैन, औँला चलिरहेका छैनन् तिनै साथीको जीवनको अर्धाङ्ग रित्तिएको छ भनेर ।

आफ्ना हृदयप्रिय जीवन साथीको जीवन अर्धाङ्ग रित्याउन मन थिँदै थिएन । तर बलियोले चाहेपछि निर्बलियोको के लाग्दो रैछ र ! बलियाले लगेपछि जानैपऱ्यो, जानुभयो डा. इन्दुल केसीकी जीवनसँगिनी सावित्री केसी । आफ्नो जीवनको प्रेमपात्रलाई छाडेर, आफूले सिँगारपटार गरेर सजाएको घर छाडेर । नचाहँदा-नचाहँदै जानुभएको श्रीमती सावित्री केसीको आत्मालाई स्वर्गलोकमा उत्तम स्थान मिलोस्, सदा वैकुण्ठको बास होस् । हार्दिक श्रद्धाञ्जली ।

उहाँले छाडेर गएको घर, सिँगार भरेको घर सदा फुलोस्-फलोस्, त्यही सिँरमा जगमगाइरहोस् । त्यही घरका शोकसन्तप्त परिवार एवं सबै आफन्तजनमा भएको यो अपूरणीय क्षतिमा धैर्यधारण गर्ने साहस जुटोस् । हार्दिक समवेदना ।

(सावित्री राणा केसी परिवारका साथ)

हाम्री जननी

– रजनी केसी मानन्धर

संसारकै सबैभन्दा प्यारी हे आमा !
अनित्य यो संसारमा छैन नित्य केही
अनित्यताको यही भुमरीमा
अनित्यताको यही शाश्वत सत्यतामा
छोराबुहारी, छोरीज्वाइँ, नातिनातिना, साथीसँगी
सबलाई छोडी त्यागेर यो नश्वर देह अनि
आफ्नो सौभाग्यका प्रतीक
श्रीमान समेतको यो ब्रह्माण्ड
हो, तिमी गयौ,
सम्झनामा सीमित गरी तिमी गयौ ।

जीवनले काँचुली फेरेको यो बेला
तिम्रो माया अनि वात्सल्यमा रमाएको यो परिवारको
तिमीले सँगालेका आफन्त अनि इष्टमित्रको
श्रद्धाले चढाएका पुष्पगुच्छाका सुगन्ध लिएर जानु
परिवारजनको अनन्य असीमित माया लिएर जानु
हाम्रा अश्रुमिश्रित नयनको प्रेम लिएर जानु
सबैको स्नेहयुक्त श्रद्धा शब्दथुँगाका भाव लिएर जानु ।

यो एक जुनीमा
तिमीले भोगेका पलहरू साक्षी छन्
तिमीले निर्माण गरेको धरातलले बोल्नेछन्
तिम्रो आत्माले
अब फेरि अरूको कोख खोज्नु नपरोस्
तिम्रो आत्माले
जन्ममरणको चक्रमा पर्नु नपरोस्
आमा तिमीलाई हार्दिक श्रद्धाञ्जली

आमा तिमीलाई भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली
आमा तिमीलाई गहिरो श्रद्धाञ्जली ।

तिम्रो आत्माले सुखावती भुवनमा बास पाओस्
तिम्रो देहले ब्रह्माण्डमा विलीन हुन पाओस्
तिम्रो अटुट सम्झना हामीमाझ सदा रहने गरी आमा
तिमी जानु, तिमीलाई अलबिदा
आमा तिमी जानु, तिमीलाई अलबिदा ।

(गंगोतरी, जमुनोतरी तीर्थयात्रा घोडामा सवारी गर्दै सावित्री राणा केसी)

अनेकमध्येकी एक सावित्री

– हरि मञ्जुश्री

सावित्री राणा केसीलाई मैले चार-पाँचपटक मात्रै भेटेँ । जतिपटक भेटेँ, उतिपटक मैले उहाँलाई शालीन, शिष्ट, भद्र र मर्यादित भेटेँ । उहाँलाई भेट्ता मेरो मनमा अरू सावित्रीहरूका चित्र र चरित्र पनि आए ।

- एउटी सावित्री महाभारतकी पात्रा थिइन् । उनले यमराजले लगिसकेका आफ्ना पति सत्यवान्लाई यमराजबाट फिर्ता ल्याइन् । साथसाथै अरू चार-पाँचवटा वरदान यमराजबाट लिएर घर र माइती दुवैतिरको समाजलाई खुसी बनाइन् ।
- अर्की सावित्री मेरै बुढीहजुरआमा हुनुहुन्थ्यो । उहाँले विपन्न अवस्थाको सामना गर्दै कुशलतापूर्वक घरव्यवहार सम्हालेर पारिवारिक स्तर उकास्न ठूलो भूमिका खेल्नुभएको थियो ।
- अर्की सावित्री डा. सुरेशराज शर्माकी आमा हुनुहुन्थ्यो । उहाँलाई म कहिले फुपू दिदी भन्थेँ, कहिले दिदी मात्रै भन्थेँ । ठूलो परिवारलाई सम्हालेर, दुई गुँडका केटाकेटीमा अलिकति पनि भेदभाव नगरेर, सौता-सौताका बीचमा झगडा र लुछाचुँडी हुन्छ भन्ने मान्यतालाई गलत सावित गरेर उहाँले झन्डै दुई दर्जन सन्ततिलाई शिक्षाका लागि समान मौका दिनुभएको थियो र अरूलाई पनि शिक्षाप्राप्तिका लागि सघाउनुभएको थियो ।
- अर्की सावित्री भोलामानसिंह थापाकी श्रीमती हुनुहुन्छ । उहाँ समाजसेवी तथा लेखिका हुनुहुन्छ । उहाँले शब्दयात्रा प्रकाशनका लागि ट्रस-घर बनाइदिनुभएको छ र विद्वतवृत्तिका लागि अक्षयकोष पनि राखिदिनुभएको छ । यस लेखकी मूल पात्रा सावित्री राणा केसीका श्रीमान् डा. इन्दुल केसीका मित्र तथा सहपाठी हुनुहुन्छ ।

- अर्की सावित्री गायत्री परिवारमा आबद्ध हुनुहुन्छ । उहाँ सावित्री काफ्ले आमा र सावित्री काफ्ले दिदीका रूपमा चिनिनुहुन्छ, आफैँ यज्ञकर्म गर्नुहुन्छ र गराउनुहुन्छ ।
- अर्की सावित्री अर्थशास्त्रविज्ञ र साहित्यकार हुनुहुन्छ । सावित्री श्रेष्ठ भन्नासाथ म 'अक्षलोक' साहित्यिक पत्रिका सम्झन पुग्छु ।

भन्दै जाने हो भने मैले थाहा पाएका र चिनेका सावित्रीहरू धेरैजना हुनुहुन्छ । जतिजना हुनुहुन्छ, सबैजनामा कुनै न कुनै विशेषता मैले पाएको छु ।

यिनै सावित्रीमध्येकी एउटी सावित्री राणा केसीले आफ्ना श्रीमान्लाई राष्ट्रिय प्रतिभाका रूपमा सुपरिचित गराउन ठूलो त्याग गर्नुभयो । ललितपुरको मानभवनबाट भक्तपुरको मङ्गलाछेंमा विवाह गरेर भित्रिएपछि राणाबाट झा (केसी) भएकी उहाँलाई भेट्ता मलाई यस्तो लाग्थ्यो –

- उहाँले आफ्ना पति इन्दुल केसीलाई उपसचिवसम्म पु¥याउन सहयोग गर्नुभयो ।
- उहाँले पतिलाई अचेल भनिने वैकल्पिक चिकित्सा पद्धति (मचाहिँ एलोपेथिक चिकित्सा पद्धतिलाई वैकल्पिक मान्छु) तिर लागेर 'डाक्टर' बनाउन सहयोग गर्नुभयो ।
- उहाँले सामाजिक कार्य र साहित्यिक कार्यक्रममा जहिलेसुकै र जतासुकै दौडिरहने पतिलाई दौडिन दिएर व्यक्तित्व विकास गराउने मौका दिनुभयो ।
- उहाँले पतिको इच्छालाई नै आफ्नो इच्छा ठान्नुभयो र घरव्यवहार सम्हाल्नुभयो ।
- उहाँले भावनामा बगेर बहकिन लागेका भावुक पतिलाई व्यवहारका कुरा सम्झाएर व्यावहारिक बनाउनुभयो ।
- उहाँले पति आबद्ध भएका संस्थालाई आफ्ना तर्फबाट पनि आर्थिक सहयोग लगायत यथाशक्य योगदान दिनुभयो ।

- उहाँले पतिमा साहित्यिक अभिरुचि पाएर आफ्नो व्यवहारले त्यसलाई मलजल दिनुभयो ।
- उहाँले सन्ततिको हेरचाह र शिक्षादीक्षाका लागि पर्याप्त समय दिनुभयो ।
- उहाँले पतिका पुस्तकहरूको प्रकाशक बनेर पतिलाई प्रेरणा दिनुभयो ।
- उहाँले आफूभित्र धार्मिक भावना भएका कारण नेपाल र इन्डियाका तीर्थहरूको यात्रा गर्नुभयो ।

त्यसैले हो कि डा. इन्दुल केसीलाई देखेको, भेटेको र उहाँसँग कुराकानी गरेको बेला उहाँभित्र कतै न कतै उहाँकी अर्धाङ्गिनी सावित्री राणालाई देखेजस्तो, भेटेजस्तो र कुराकानी गरेजस्तो मलाई लाग्छ ।

सरल महिला, सोझी महिला, इमानदार महिला, गृहिणी महिला लाग्ने सावित्री राणा केसीलाई अब म देख्न र भेट्न पाउँदिनँ । उहाँप्रति त म शब्दश्रद्धा मात्रै व्यक्त गर्न सक्छु ।

भाउजू ! तपाईं हाम्रो सम्झनामा मात्रै आउनोस्, यस्तो असार संसारमा पुनर्जन्म लिएर नआउनोस् । तपाईंलाई शिवसायुज्य प्राप्त होस् ।

(धार्मिक कृत्यमा पति डा. इन्दुल केसीका साथमा सावित्री राणा केसी)

समाचारहरू

१. हार्दिक सहवेदना

शब्दयात्रा प्रकाशनका आजीवन सदस्य डा. इन्दुल केसीलाई पत्नीशोक परेको छ । उहाँकी धर्मपत्नी सावित्री केसीको आइतबार राति ११ बजे काठमाडौँ महाराजगन्जको त्रि. वि. शिक्षण अस्पतालमा उपचारको क्रममा निधन भएको हो । उहाँको पार्थिव शरीरको दाहसंस्कार पशुपति आर्यघाटमा गरिने भएको छ । शब्दयात्रा प्रकाशन परिवार गतात्माको मोक्षप्राप्तिको कामना गर्दै डा. इन्दुल केसीलगायत शोकाकुल परिवारजनप्रति हार्दिक सहवेदना व्यक्त गर्दछ ।

– शब्दयात्रा प्रकाशन परिवार

२. स्वर्गीय राणाको श्रद्धाञ्जलीस्वरूप भक्तपुरमा भजनकीर्तन

भक्तपुर । स्वर्गीय सावित्री राणा केसीको श्रद्धाञ्जलीस्वरूप भक्तपुरको नासमना टोलस्थित श्री श्यामसुन्दर रास भजनमा भजन कीर्तन कार्यक्रम गरिएको छ । उहाँको स्वर्गारोहणको १३ औँ दिनको पुन्यतिथिमा श्यामसुन्दर भजन मण्डल घरमै भजन कीर्तन गरेको हो । भक्तपुर नासमनाकै स्थानीय समाजसेवी डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्रीको उपचारकै क्रममा शिक्षण अस्पताल महाराजगञ्जमा ७६ वर्षको उमेरमा निधन भएको थियो । भजनकीर्तनको क्रममा सहभागीहरूले मृतकको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै विभिन्न भजनहरू गरेका थिए । साथै भजनपछि सबैलाई प्रसाद पनि वितरण भएको थियो ।

३. भक्तपुरका स्वर्गीय सावित्रीको सम्झनामा सिद्धि स्मृति शालिग्रामका बृद्धबृद्धाहरूलाई भोजन

भक्तपुर । भक्तपुरको नासमनाका स्वर्गीय सावित्री केसीको सम्झनामा मङ्गलबार यस जिल्लाको भेलुखेलस्थित सिद्धि शालिग्राम

ज्येष्ठ नागरिक आश्रममा रहेका बृद्धबृद्धाहरूलाई भोजन गराइएको छ । स्वर्गीय केसीको निधन भएको एक महिना पुगेको अवसरमा बृद्धबृद्धालाई शाकाहारी भोजन गराइएको ।

बृद्धबृद्धाहरूलाई आदर गर्नुपर्छ, उनीहरूलाई सम्मान गर्नुपर्छ भन्ने भावनाका साथ भोजन गराइएको जनाइएको छ । मृतक सावित्री केसीका ८२ वर्षीय समाजसेवी डा. इन्दुल केसी, छोरा उज्वल केसी, बुहारी सृजना पौडेल केसी र नाति सृजल केसी र छोरी सजनी कार्की केसी उक्त बृद्धाश्रम पुगेर भोजन व्यवस्था गरेका थिए । त्यहाँकै भान्छामा खाना पकाउन दिएर त्यसका लागि आवश्यक खर्च प्रदान गरेका थिए ।

भोजनमा त्यहाँका ४० जना बृद्धबृद्धा र दसजना भान्छे, हेरचाहकर्मी गरी कूल ५० जनाको सहभागिता रहेको थियो । मृत्युपछि परम्परा अनुसार श्राद्धकर्म गर्नु मात्रै ठूलो होइन, बृद्धबृद्धाहरूको सम्मानमा उनीहरूका लागि पनि केही सेवा गर्नु धर्म हो भन्ने भावनाका साथ भोजनको व्यवस्था गरेको हो ।

स्वर्गीय सावित्री केसीको निधन असोज २१ गते आइतबार उपचारको क्रममा त्रिवि शिक्षण अस्पताल महाराजगन्ज काठमाडौंमा भएको थियो । उनी मुटुको बिरामी थिइन् । यसअघि नै उनको मुटुको शल्यक्रिया गरिएको थियो । यो क्रममा घरमा तलमाथि गर्न नसक्ने भएकाले अपरेसनपछि उनी सिद्धि स्मृति शालिग्राममा आफ्नो पति इन्दुल केसीसहित बसेकी थिइन् । यही कारण परिवारले अहिले सिद्धि स्मृति शालिग्रामका बृद्धबृद्धाहरूलाई भोजनको व्यवस्था गरेको जनाएको हो । भोजनको क्रममा त्यहाँ रहेका बृद्धबृद्धाहरूले स्वर्गीय आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोकाकुल परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गरेका थिए ।

●

समवेदना सन्देशहरू

मेरी धर्मपत्नी सावित्री केसीले मसँग २०२४ सालमा हिन्दू रीति अनुसार विवाह बन्धनमा बाँधिई ५६ वर्षसम्म सुखद जीवन यापन गरी २०८० साल आश्विन २१ गते आफ्ना सम्पूर्ण परिवारजन, इष्टमित्र, नातेदार सबलाई छोडेर भौतिक शरीर त्याग गरी आत्मा परलोक गमन गऱ्यो । तिम्रो आत्माले अनन्त कालसम्म स्वर्गवासमा सुखपर्वक रहन पाउन् भन्ने म कामना गर्दछु ।

– डा. इन्दुल केसी

आमासमान सासूआमा एक उदाहरणीय अभिभावक र हाम्रो परिवारको मुली तथा अत्यन्तै कृपालु र स्नेही स्वभावकी, असल र सरल, शान्त स्वभाव साथै मायाकी खानी हुनुहुन्थ्यो । हामी ज्वाइँहरूलाई पनि सदैव छोराछोरीभैंm व्यवहार गर्नुहुन्थ्यो । मुमाको अभाव मलाई र मेरो परिवारलाई सदैव खट्किरहनेछ । असल मानिसलाई दैवले पनि चाँडै रोज्ने रहेछ । मुमाको मृत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै हजुरको सदैव वैकुण्ठबास होस् भनी श्री पशुपतिनाथसँग प्रार्थना गर्दछु ।

– ज्वाइँ टी. बी. कार्की

मानिसको चोला भनेकै यो Universe मा अस्थायी प्रकृतिको हुन्छ । आफूलाई निश्चित कार्य पूरा गर्न भगवान्ले पठाएको हुन्छ र सो कार्य पूरा भएपछि बिदा लिनुपर्छ । यस्तै क्रममा Madam ले आफ्नो Role पूरा गरी बिदा लिनुभयो । यस घडीमा Indul KC सरलाई पर्न गएको पीडा बिस्तारै कम हुँदै जानेछ भन्ने कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवारमा दुःख सहन सक्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामना गर्दछु ।

– डा. दिनेशप्रसाद पराजुली, कोटेश्वर

२०८०/६/२३

जीवन यात्रा हो । धेरैको साथ पाइन्छ र रमाइलो हुन्छ । तर अकस्मात् छुट्नुपर्दा यात्राको सुन्दरतामा निकै बाधा पुग्छ र मन दुख्छ ।

– तिलकप्रसाद लुइटेल

अध्यक्ष : सहृदयता समाज नेपाल

वर्ल्डभ्यू नेपालका कोषाध्यक्ष श्री रजनी केसीकी ममतामयी आमा सावित्री केसी ७६ वर्षको उमेरमा सम्वत् २०८० असोज २१ गते परमधाम जानुभएकोमा अमर आत्माको चिरशान्तिको कामनासाथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । श्री रजनी केसी, छोरा उज्वल केसी, बुहारी सिर्जना केसी पौड्याल, छोरी सजनी केसी, पति डा. इन्दुल केसी लगायत शोकसन्तप्त परिवार, इष्टमित्रजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछु ।

– विश्वमणि पोखरेल

वर्ल्डभ्यू नेपाल, काठमाडौँ

नेपाल बार एसोसिएसन भक्तपुर एकाइका सदस्य अधिवक्ता उज्वल केसीज्यूकी ममतामयी माता सावित्री केसीको ७६ वर्षको उमेरमा सम्वत् २०८० आश्विन २१ गते स्वर्गारोहण हुनुभएकोमा मृतक आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । साथै शोकसन्तप्त परिवार, इष्टमित्रहरूमा हार्दिक समवेदना समेत व्यक्त गर्दछौँ ।

– गजेन्द्रशङ्कर तिमिला, विवेकराज ढुङ्गेल

– रोजेशकृष्ण सिपाई, देवेन्द्र श्रेष्ठ

– गणेशप्रसाद अधिकारी

गैरआवासीय नेपाली सङ्घ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का तर्फबाट तथा मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट गैरआवासीय नेपाली सङ्घका पूर्वउपाध्यक्ष टी. बी कार्कीकी सासूआमा तथा सजनी केसी कार्कीकी ममतामयी माताको दुःखद निधनमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्न चाहन्छौँ । यस दुःखद घडीमा आमाको आत्माको चिरशान्तिको कामना

गर्दै सम्पूर्ण परिवारमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति भगवान्ले प्रदान गरून् भन्ने प्रार्थना गर्दछौं ।

– **डा. बद्री केसी,** अध्यक्ष
– **सरोज दाहाल,** नेपाल
– **राजेन्द्र पुडासैनी,** युरोप यूके
– **सन्तोष भट्टराई,** संयोजक युरोप
– **चन्द्रप्रसाद रिजाल,** उपाध्यक्ष : पर्यटन बोर्ड
– **श्याम तामाङ,** पूर्वसल्लाहकार

स्मरणीय ममतामयी आमा सावित्री राणा केसीज्यूको ७६ वर्षको उमेरमा यही २०८० असोज २१ गते स्वर्गारोहण हुनुभयो । उहाँको आत्माको चिरशान्तिको कामना सहित वैकुण्ठको बास होस् र सम्पूर्ण केसी परिवार लगायत शोकसन्तप्त परिवारमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान होस् ।

– चित्रबहादुर कार्की, विद्या कार्की
समस्त कार्की परिवार

The only reality of life is death. We wish her a peaceful after death. Let us celebrate her life. All the memories are their to charish.

- Patan Family

आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो, टारेर टार्दैन त्यो ।
इन्द्रै बिन्ति गरून् झुकेर पदमा, त्यो बिन्ति मान्दैन त्यो ॥

एकीकृत उपभोक्ता सङ्घ सुविधानगरका अध्यक्ष श्री उज्वल केसीज्यूकी ममतामयी आमा, श्रद्धेय इन्दुल केसीज्यूकी धर्मपत्नी, सङ्घको महिला समिति उपसंयोजक सृजना केसीकी सासूआमा सावित्री राणा केसीको ७६ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक स्वर्गारोहणबाट सिङ्गो सङ्घ लगायत हामी सम्पूर्ण टोलवासीहरू स्तब्ध भएका छौं । शोकको यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको चिरशान्तिको

कामना गर्दै शोकाकुल परिवारजनप्रति धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी कामना गर्दछौँ ।

– एकीकृत उपभोक्ता सङ्घ
सुविधानगर परिवार

एकीकृत उपभोक्ता सङ्घका अध्यक्ष श्री उज्वल केसीज्यूकी ममतामयी आमा सावित्री केसीको २०८० साल आश्विन २१ गते असामयिक स्वर्गारोहण भएकाले हामी अत्यन्तै दुःखित भएका छौँ । यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आमाको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति मिलोस् भनी भगवान्सँग प्रार्थना गर्दछौँ ।

– तीनकुने टोल सुधार समिति
तीनकुने – ३२, काठमाडौँ
अध्यक्ष : विश्वराज कार्की, उपाध्यक्ष : अच्युत पराजुली
कोषाध्यक्ष : रमेश गौतम, सल्लाहकार : बद्रीबहादुर खड्का

एकीकृत उपभोक्ता सङ्घका अध्यक्ष श्री उज्वल केसीज्यूकी ममतामयी माता श्रीमती सावित्री केसीको २०८० आश्विन २१ गते असामयिक स्वर्गारोहण भएकाले हामी चरित्र निर्माण सङ्घ परिवार अत्यन्तै दुःखित भएका छौँ । यस दुःखद घडीमा परमात्माले धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् र ममतामयी माताश्रीको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनमा गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

अध्यक्ष - **स्वामी कल्याणमित्र**
महासचिव - **रमेश नकर्मी**
सदस्य - **माया बादे**

भक्तपुरका वरिष्ठ समाजसेवी, कवि तथा भजनगायक डा. इन्दुल केसी, जसले हाम्रो विद्यालयमा विगतमा अध्यापन समेत गर्नुभई हालका दिनहरूमा विद्यालयमा आई हामीलाई हौसला तथा ऊर्जा प्रदान

गरिरहनुहुन्थ्यो, की धर्मपत्नीको असामयिक देहावसानप्रति गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै निजको दिवङ्गत आत्माप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । श्रद्धेय व्यक्तित्व डा. इन्दुल केसी लगायत सम्पूर्ण शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति गहिरो समवेदना प्रकट गर्दै शोकलाई शक्तिमा बटुलेर अघि बढ्ने प्रेरणा मिलोस् भन्ने कामना गर्दछौँ ।

बुद्धिकुमार घो - प्र. अ. : आदर्श मावि, लायकू
हरिबहादुर श्रेष्ठ - स. प्र. अ. : आदर्श मावि, लायकू
ईश्वरलाल श्रेष्ठ - आदर्श मावि, लायकू
मध्यपुर, थिमि, भक्तपुर

आदरणीय सावित्री राणा केसीज्यूको २०८०/७/२१ गते भएको असामयिक निधनले सिङ्गो चाँगुनारायण साहित्यिक समाज परिवार स्तब्ध भएको छ । यस दुःखद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारमा संयमित भइरहन सकोस् र उहाँले आँटेताकेका कार्यहरू पूरा गर्न सदा उत्प्रेरित हुनुहुनेछ भन्ने यो समाज कामना गर्दछ । उहाँको आत्माले चिरशान्ति प्राप्त गर्न सकोस् र स्वर्गवास होस् भन्ने ईश्वरसँग प्रार्थना गर्न चाहन्छौँ ।

– लालबहादुर भुजेल
– बिके माकजू
चाँगुनारायण साहित्यिक समाज

आदरणीय स्वर्गीय सावित्री राणा केसीको स्वर्गारोहण भएकोमा समवेदना प्रकट गर्न निजकै निवास आई नतमस्तक भई समवेदना प्रकट गरियो । चिरशान्तिका लागि भगवान्सँग प्रार्थना गर्दछौँ ।

– शङ्कर मानन्धर
– चूडाप्रसाद चौलागाईं

वरिष्ठ सञ्चारकर्मी, साहित्यकार, भजनगायक, सङ्गीतकार साथै अन्य बहुप्रतिभाशाली डाक्टर इन्दुल केसीज्यूकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीज्यू ७६ वर्षको उमेरमा यही २०८० आश्विन २१ गते ब्रह्मलीन

हुनुभएकोमा दिवङ्गत सावित्रीको आत्मालाई स्वर्गमा सुखशान्ति मिलोस् भन्ने कामना गर्नुका साथै शोकाकुल परिवारजनप्रति धैर्यधारणको कामना गर्दै समवेदना अर्पण गर्दछौँ ।

– विश्व शान्ति केन्द्र नेपाल परिवार
सानो भऱ्याङ, स्वयम्भू, काठमाडौँ, नेपाल

विश्व शान्ति ध्यानकेन्द्र शङ्खु, धु. न. पा. – १२ काभ्रेका संस्थापक उपाध्यक्ष तथा चरित्र निर्माण सङ्घका केन्द्रीय सल्लाहकार डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसी ७६ वर्षको उमेरमा २०८० साल आश्विन २१ गते स्वर्गारोहण भएको दुःखद समाचारले हामी स्तब्ध भएका छौँ । तसर्थ शोकसन्तप्त डा. इन्दुल केसीका सम्पूर्ण परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति मिलोस् तथा मृतकको आत्माले वैकुण्ठको बास गरोस् भनी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

प्रमुख संरक्षक तथा अध्यक्ष स्वामी कल्याणमित्र
विश्वशान्ति ध्यान केन्द्र विशुद्ध दिव्यधाम (ब्रह्मपुर)
धुलिखेल नगरपालिका – १२, काभ्रेपलान्चोक

हाम्रा सहृदयी मित्र तथा सामाजिक अभियन्ता डा. इन्दुल केसीको धर्मपत्नी ममतामयी सावित्री राणा केसीको आकस्मिक निधनको दुःखद समाचारले हामी स्तब्ध भएका छौँ । ७६ वर्षीय सावित्री आफ्नो स्वास्थ्यलाभको क्रममाः केही महिना यस सिद्धि शालिग्राम ज्येष्ठ नागरिक आश्रममा बस्नुभएको थियो । उहाँको समीपमा रहँदा, उहाँको सरल, स्नेहिल एवं मैत्रीपूर्ण व्यवहार हामीबीच अविस्मरणीय रहनेछ । स्वर्गारोहणको ४५ औँ दिनको पुण्यतिथिमा उहाँको दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दछौँ । यस दुःखद घडीमा श्री परमेश्वरले शोकसन्तप्त आफन्तजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् । हामी आश्रमवासी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

ज्येष्ठ नागरिक परिवार
– सिद्धि शालिग्राम ज्येष्ठ नागरिक आश्रम
भीमसेनस्थान, भक्तपुर

अतिकं स्यान्यान्ह पासा डा. इन्दुल केसी जुया तिरिमयजु सावित्री केसी राणा मदुगु थौ (ने. सं ११४३ कौलाथ्व पञ्चमी) भ्रि स्वन्हु या पुण्य तिथिसं मदुम्ह वयक स्वर्गवास लाय्मा धयागु कमना याना दुःखं कःपिं सकल छें जः पिन्सं अनित्य संसार धयागु खँ लुमंका धैर्य धारण यायेगु शक्ति दयेमा धका कामना याना !

– पशुपतिमान पःमाँ प्रधान
जगाती, ख्वप

कला, संस्कृति भजन महागुठी भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष एवं यस श्री सुपूर्णेश्वर भजन मण्डलका सल्लाहकार एवं सहयोगी डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको निधनको समाचारले यस भजन मण्डलका सम्पूर्ण भक्तजनहरूलाई गहिरो दुःख लागेको छ । स्वर्गारोहणको ४५ औं दिनको पुण्यतिथिमा उहाँको दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको कामना र शोकसन्तप्त परिवारजनमा हामी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

– श्री सुपूर्णेश्वर भजन मण्डल तथा ब्रह्मेश्वर घाट संरक्षण समिति
माहेश्वरी पीठ, जेँला, भक्तपुर – ८

कला-संस्कृति भजन महागुठी भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष एवं श्री श्यामसुन्दर भजन घर भक्तपुरको पुनःनिर्माण समितिका अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री केसी राणाको निधनको दुःखद समाचारले हामी स्तब्ध भएका छौं । स्वर्गारोहणको ४५ औं दिनको पुण्यतिथिमा उहाँको दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दछौं । यस दुःखद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

– केशवराज राजभण्डारी
अध्यक्ष तथा संरक्षक
केशव-सुषमा भजन ज्ञानगुठी नेपाल, २०५६

कला, संस्कृति भजन महागुठी भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष यस श्री श्यामसुन्दर रास भजनघर पुनःनिर्माण समितिका अध्यक्ष तथा मुलाखु गणेश मन्दिरको जीर्णोद्धार समितिका अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी, यस भजन मण्डललाई पटक-पटक आर्थिक एवं भौतिक साधन प्रदान गरिआउनुभएकी सावित्री राणा केसीको निधनको समाचारले यस भजनका भजनिया भक्तजनहरूलाई गहिरो दुःख लागेको छ। स्वर्गारोहणको १३ औँ दिनको पुण्य तिथिमा उहाँको दिवङ्गत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दछौँ । यस दुःखद घडीमा शोकसन्तप्त आफन्तजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– श्री श्यामसुन्दर रास भजन मण्डल

मङ्गलाछें टोल, भ. न. पा. – ४

डा. श्री इन्दुल केसी

आजीवन सदस्य

शब्दयात्रा प्रकाशन ।

विषय : हार्दिक सहवेदना ।

तपाईंकी धर्मपत्नी सावित्री केसी उपचारको क्रममा अस्पतालमा रहँदा धराधाम त्यागी अनन्त सत्तासँग एकाकार हुन प्रस्थान गर्नुभएको खबरले हामीलाई दुःखित बनाएको छ। शब्दयात्रा प्रकाशन परिवारका तर्फबाट गतात्माको मोक्षप्राप्तिको कामना गर्दै तपाईंलगायत शोकाकुल परिवारजनप्रति हार्दिक सहवेदना व्यक्त गर्दछु।

शब्दयात्रा प्रकाशनमा आज आयोजित कार्यक्रममा गतात्माको आत्मशान्तिका लागि एक मिनेट मौन धारण गरिएको पनि जानकारी गराउँछु ।

शब्दयात्रा प्रकाशनका अन्य आजीवन सदस्यहरू हरि मञ्जुश्री, सकुल थापा, रमेश पौड्याल, सुमन खड्का, हरिगोपाल प्रधान, श्यामकृष्ण लम्साल, कृष्णमणि कुइकेल, शिवप्रसाद बन्जारा, ओतबहादुर खड्का, सहदीप पलान्चोके, माधवप्रसाद तिवारी, केदारनाथ तिमल्सिना, नवीना श्रेष्ठ, इ. रोशन मञ्जुश्री अधिकारी, पदम दाहाल, पं. रमेश अधिकारी, पुण्यवती घले, निर्मला श्रेष्ठ,

साधुराम गिरी, वेदप्रसाद गौतम, अमृत अधिकारी, रश्मि हुमागाईं, डा. भास्कर हुमागाईं, लक्ष्मी बडाल, लोकेन्द्र ढकाल, भरत जङ्गम, अमर त्यागी, प्रा. केदारनाथ श्रेष्ठ, उद्धवप्रसाद भट्टराई, प्रदीप केसी, प्रकृति प्याकुरेल, चन्द्रबहादुर खड्का, प्रजापति तिमिल्सिना, ढुण्डिराज पोखरेल, सुनील सापकोटा, लीलादेवी श्रेष्ठ, गीता अधिकारी, सावित्री थापा, भावना थापा, शारदाप्रसाद शर्मा, शङ्करनारायण मानन्धर, मोहनमणि दाहाल, जयनारायण नेपाल, शारदा घिमिरे भैल, भवानी पाण्डे, डा. बलराम उपाध्याय रेग्मी, कालिका त्रिपाठी पन्त, प्रह्लाद प्याकुरेल र अच्युत अधिकारीका तर्फबाट –

– हरि मञ्जुश्री
अध्यक्ष : शब्दयात्रा प्रकाशन

अनुशीलन नेपालका सल्लाहकार तपाईं डा. इन्दुल केसीकी स्मरणीय धर्मपत्नी सावित्री केसीको असामयिक निधन भएको खबरले अनुशीलन नेपाल परिवार स्तब्ध भएको छ । यस दुःखद घडीमा तपाईं तथा तपाईंको परिवारलाई धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ । साथै दिवङ्गत आत्माप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ ।

– जीवनाथ अधिकारी
अध्यक्ष तथा अनुशीलन नेपाल परिवार

स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीलाई परेको पत्नीशोकमा यो शाखा दुःख व्यक्त गर्दछ । डा. केसी र उहाँको परिवारलाई धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् भन्ने कामना गर्दछौँ ।

डा. केसीकी धर्मपत्नी श्रीमती सावित्री केसीको आश्विन २१ गते आइतबार राति ११ बजे त्रिवि शिक्षण अस्पताल महाराजगन्जमा उपचारको क्रममा ७६ वर्षको उमेरमा निधन भएको थियो । उहाँको पार्थिव शवलाई सोमबार बिहान उक्त अस्पतालबाट पशुपति आर्यघाट ल्याई दाहसंस्कार गरिएको छ ।

नेपाल सरकारको उपसचिवसम्म भएका पूर्वप्रशासक डा. केसी भक्तपुरको नासमनामा बस्नुहुन्छ । तर पत्नी बिरामी भएका कारण उहाँ काठमाडौँको तीनकुने सुविधानगरस्थित छोराको परिवारसँगै हाल बस्दै आउनुभएको थियो । उहाँकी पत्नी सावित्रीको यसअघि ६ वर्ष पहिले नै मुटुको सफल शल्यक्रिया गङ्गालाल हस्पिटलमा भएको थियो । उहाँ केही दिनदेखि उपचारका क्रममा कान्तिपुर हस्पिटल काठमाडौं, काठमाडौं मेडिकल हस्पिटल सिनामङ्गल, पछि त्रिवि शिक्षण अस्पतालमा भर्ना हुनुभएको थियो ।

डा. केसीका एक छोरा उज्वल केसी र दुई छोरीहरू हुनुहुन्छ । सबैजना छोराछोरीहरूको विवाह भइसकेको छ । डा. केसी स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ नेपालका केन्द्रीय सल्लाहकार पनि हुनुहुन्छ । उहाँ पुराना पत्रकार पनि हुनुहुन्छ । २०१३ सालमा तत्कालीन नेपाल संवाद समितिमा समाचारदाताका रूपमा कार्यरत उहाँ पछि छोडेर सरकारी सेवामा प्रवेश गर्नुभएको थियो । उहाँ समाजसेवी, साहित्यकार पनि हुनुहुन्छ ।

– स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ भक्तपुर

विभिन्न सङ्घ संस्थामा आबद्ध प्राकृतिक चिकित्सक लेखक तथा साहित्यका ‘व्यक्ति एक प्रतिभा अनेक’ का धनी एवं बौद्धिक तथा धार्मिक व्यक्तित्व हाम्रा अत्यन्त मिलनसार मित्र तपाईं डा. इन्दुल केसीकी स्मरणीय धर्मपत्नी सावित्री केसी राणाको असामयिक निधन भएको खबरले हामी अत्यन्तै मर्माहत भएका छौँ । यस दुःखद घडीमा तपाईं तथा तपाईंको सम्पूर्ण परिवारजनमा धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनासाथ हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– चूडाप्रसाद चौलागाई
– साधुराम गिरी

अधिवक्ता उज्वल केसीजी, नमस्कार !

तपाईंकी ममतामयी माता सावित्री राणा केसीको दुःखद निधनको आज १२ औं दिनको पुण्यतिथिमा प्रसाद ग्रहणको निम्तोका लागि

हार्दिक धन्यवाद ! तर मेरो खराब स्वास्थ्यका कारण उपस्थित हुन असमर्थ भएकोमा क्षमाप्रार्थी छु । दिवङ्गत भाउजू सावित्रीको चिरशान्तिको कामनासहित भावपूर्ण श्रद्धासुमन पुनः अर्पण गर्दछु । साथै, शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्यका लागि गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु ।

– विदुर केसी

स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ नेपालका केन्द्रीय सल्लाहकार, स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष तथा यस एबीसीडी खबर मिडिया अनलाइनका बोर्ड सदस्य डा. इन्दुल केसीकी जीवनसँगिनी श्रीमती सावित्री केसीको दुःखद निधन भएकोमा हामी स्तब्ध छौँ । मृतकको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– एबीसीडी खबर मिडिया परिवार

भक्तपुर

यो दुःख भोग्ने परमेश्वरै हो
यो देह उस्को रहने घरै हो
यो भत्कँदा दुःख अवश्य मान्छ
सुटुक्क सामान लिएर जान्छ ।

त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय केन्द्रीय कार्यालयद्वारा स्थापित अतिथि आवासका संस्थापक सदस्य काठमाडौँ उपत्यका सम्पर्क समितिका सदस्य एवं भक्तपुर शाखा संयोजक डा. इन्दुल केसी (भक्तपुर) की धर्मपत्नी सावित्री राणा केसी यही २०८० आश्विन २१ गतेका दिन दिवङ्गत भएको खबरले त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालय केन्द्रीय कार्यसमिति तथा काठमाडौँ सम्पर्क समिति परिवार स्तब्ध र मर्माहत भएको छ । सावित्री राणा केसी अत्यन्तै धार्मिक, शिष्ट र सभ्य, शालीन एक नारी हस्ताक्षर हुनुहुन्थ्यो । उहाँको निधनले गाउँ-समाजमा शून्यता छाएको छ । यस शोकको घडीमा सावित्रीका पति, छोरा-बुहारी, छोरी-ज्वाइँ, नाति-नातिनाहरू सबैमा यो शोक सहन गर्ने शक्ति परमेश्वरबाट

मिलोस् र सावित्री केसीको दिवङ्गत आत्माले मोक्षगति प्राप्त होस् भनी त्रिफला परिवारका तर्फबाट यो समवेदनासहित भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली प्रकट गर्दछौँ ।

– केन्द्रीय अध्यक्ष प्रेमप्रकाश 'फलाहारी'
– संयोजक टीकाराम उपाध्याय अर्याल
–महासचिव तोयानाथ फुँयाल
एवम् त्रिफला परिवार नेपाल

मित्र इन्दुलजी, नमस्कार !

तपाईंकी धर्मपत्नीको निधनको समाचार थाहा पाउँदा मर्माहत भएँ । दिवङ्गत भाउजूको चिरशान्तिका लागि भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण र शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्यधारणका लागि आग्रहसहित गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु ।

तपाईंले आफ्नो र परिवारको स्वास्थ्यलगायत दैनन्दिन कार्यमा ध्यान दिनुहोला । तपाईं कृयापुत्री कहाँ बस्नुभएको छ ? म हिजोआज घुँडाको दुःखाइबाट समस्यामा परेको छु । हिँडडुल गर्न सक्ने अवस्था भएपछि भेटघाट गर्न आउनेछु ।

ॐ शान्तिः, शान्तिः, शान्तिः !

– दुर्गालाल श्रेष्ठ

I am grieved to know of the sudden demise of Sabitri KC, wife of Dr. Indul KC, a resident of Bhaktapur - 4, Kathmandu - 4. Her sudden death on Asoj 21, 2080 B.S. at the age of 76 years is a great loss to the family members. In addition, a great vaccum has developed in the life of Dr. Indul KC, which can not be filled by anyone. On the occassion of 45th day of her departure to the Heaven, I offer my floral tributes to the departed soul and pray to the Almighty for her heavenly abode. May God give strength to the family members to bear this great loss.

- Prakash Prasad Upadhyaya, Free lance journalist
Baluwatar, Kathmandu - 4.

असल साहित्यिक मित्र तथा नेपाल स्रष्टा समाजका संस्थापक सदस्य (विधान निर्माणकर्ता पनि) डा. इन्दुल केसीकी अर्धाङ्गिनी सावित्री राणा केसीको असामयिक निधनले हामी शुभचिन्तकहरू मर्माहत भएका छौँ । उहाँको आत्माले चिरशान्ति पाओस् भन्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । साथै यो दुःखद क्षणमा शोकसन्तप्त परिवारमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी प्रार्थना गर्दछौँ ।

– माधव बिडारी 'चेतनपथ'

समाजसेवी, चिकित्सक, भक्तपुरका भजन संस्थाहरूको समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्दै आउनुभएका भजनगायक र केशव-सुषमा भजन ज्ञानगुठी नेपाल २०५६ बाट सम्मानित व्यक्तित्व डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सहनशील स्वभावकी सावित्री राणा केसीको असामयिक स्वर्गारोहण भएकोमा हामी दुःखित छौं । स्वर्गीय आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दछौं । डा. इन्दुल केसी र शोकाकुल उहाँको परिवारप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

– केशवराज राजभण्डारी

वरिष्ठ सञ्चारकर्मी, बहुप्रतिभाशाली तथा साहित्यकार डाक्टर इन्दुल केसीज्यूकी धर्मपत्नी श्री सावित्री केसी राणाको २०८० असोज २१ गते उपचारको क्रममा असामयिक निधनको खबरले म लगायत सम्पूर्ण भक्तपुर विकास सहयोग सङ्घ परिवार मर्माहत भएका छौँ । दिवङ्गत आत्माप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना तथा धैर्यधारण गर्ने शक्ति तलेजु भवानी माताको कृपाले मिलोस् भनी प्रार्थना गर्दछौँ ।

– राजुमृगेन्द्र जोशी

अध्यक्ष : भक्तपुर विकास सहयोग सङ्घ

कला-संस्कृति भजन महागुठी भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको यही २०८० आश्विन २१ गतेका दिन ७६ वर्षको उमेरमा असामयिक एवं अकल्पनीय

निधनको खबरबाट हामी स्तब्ध छौँ । हामी उहाँको मृतात्माको चिरशान्तिको कामना गर्दछौँ । यस दु:खद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारहरूमा श्रीगुरु दत्तात्रेय भगवान्ले धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् । सावित्री राणा केसीप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– श्री दत्तात्रेय मन्दिर संरक्षण संस्था

तचपाल, भक्तपुर

वरिष्ठ सञ्चारकर्मी, बहुप्रतिभाशाली व्यक्ति तथा साहित्यकार डाक्टर इन्दुल केसीज्यूकी धर्मपत्नी श्री सावित्री केसी राणाको २०८० असोज २१ गते टिचिङ अस्पताल महाराजगन्जमा उपचारको क्रममा असामयिक निधनको खबरले म लगायत सम्पूर्ण इवामुरा परिवार मर्माहत भएका छौँ । दिवङ्गत आत्माप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना तथा धैर्यधारण गर्ने शक्ति तलेजु भवानी माताको कृपाले मिलोस् भनी प्रार्थना गर्दछौँ ।

– राजुमृगेन्द्र जोशी

प्रबन्ध निर्देशक एवं

इवामुरा मेमोरियल अस्पताल परिवार

स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ नेपालका केन्द्रीय सल्लाहकार एवं भक्तपुर शाखाका संस्थापक अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको ७६ वर्षको उमेरमा निधन भएकोमा हामी मर्माहत भएका छौँ । आज ४५ औँ दिनको पुण्यतिथिमा दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । साथै यस दु:खद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– कृष्णप्रसाद बाँस्तोला

केन्द्रीय अध्यक्ष तथा

स्वतन्त्र पत्रकार सङ्घ नेपाल परिवार

केन्द्रीय कार्यालय पोखरा

हाम्रा आत्मीय मित्र डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको आकस्मिक निधनको दुःखद समाचारले हामीलाई मर्माहत पारेको छ । उहाँको आत्मालाई शान्ति मिलोस् भन्ने कामनासहित श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । यस दुःखद घडीमा परिवारजनमा हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

– डा. कृष्णबहादुर कर्माचार्य
– लक्ष्मीनारायण ताम्राकार
भक्तपुर

यस अस्पतालको स्थापना एवं भवन निर्माण कालका बोर्ड सदस्य भई प्रशंसनीय कार्य गर्नुभएका डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको असामयिक निधनले हामीलाई मर्माहत तुल्याएको छ । मृतात्माका लागि श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ र शोकसन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

– श्यामसुन्दर धौभडेल
संस्थापक अध्यक्ष तथा
सिद्धि स्मृति अस्पताल, भक्तपुर

हाम्रो साहित्यिक संस्था पुष्पपराग साहित्य प्रतिष्ठानका आजीवन सदस्य डा. इन्दुल केसीकी स्नेही धर्मपत्नी सावित्री केसीको ७६ वर्षको उमेरमा भएको निधनप्रति हामी अत्यन्तै स्तब्ध एवम् मर्माहत भएका छौँ । यस शोकमग्न घडीमा मृतक आत्माप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै शोकाकुल परिवारजनमा पुष्पपराग साहित्य प्रतिष्ठान परिवार गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछ ।

– डा. प्रदीपकुमार मैनाली
अध्यक्ष : पुष्पपराग साहित्य प्रतिष्ठान

सुविधानगर तीनकुने निवासी एकीकृत उपभोक्ता सङ्घका अध्यक्ष उज्वल केसीकी ममतामयी माता सावित्री राणा केसीको ७६ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक स्वर्गारोहणबाट हामी टोलवासीहरू

स्तब्ध भएका छौँ । जन्म र मृत्यु नियमित प्रक्रिया हो, शरीर स्थूल र नाशवान् छ, आत्मा अजर र अमर छ, यो सत्य जान्दाजान्दै पनि ममतामयी माता गुमाउनुपर्दा यहाँ लगायत परिवारजनहरू गहिरो शोकमा हुनुहुन्छ । शोकको यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको अनन्त शान्ति र सायुज्य मुक्तिको कामना गर्दै शोकाकुल परिवारजनप्रति भावपूर्ण समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

– सानु श्रेष्ठ

उपाध्यक्ष एवं एकीकृत उपभोक्ता सङ्घ परिवार

यस सहृदयता समाज नेपालका सल्लाहकार डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी श्रीमती सावित्री केसीको देहावसान भएको घटनाप्रति सहृदयता समाज नेपाल परिवार गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछ । यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको वैकुण्ठबासको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौँ । शोकसन्तप्त परिवारमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति मिलोस् भन्ने कामना गर्दै समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

– सहृदयता समाज नेपाल परिवार

यस वाराही पीठ विकास समितिका अध्यक्ष भई यस स्थानका विभिन्न सत्तल, पाटी, भवन निर्माण एवं वाद्यवादन सङ्ग्रहालय स्थापना जस्ता महत्त्वपूर्ण कार्य गर्नुभएका डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री केसीको निधनप्रति दुःख व्यक्त गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौँ र शोकाकुल परिवारमा समवेदना प्रकट गर्दछौँ ।

– अनन्त धौभडेल

अध्यक्ष : वाराही पीठ विकास समिति

मेरा अभिन्न मित्र डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीसँग मेरो दुई-चारपटक भेटघाट भएको र डा. इन्दुल केसीसँग फोनमा कुरा गर्न सम्पर्क राख्न खोज्दा उहाँसँग धेरैपटक वार्तालाप भएको थियो । उपर्युक्त वार्तालापबाट उहाँको स्वभाव र बोलिचाली हुँदा उहाँको सहृदयी स्वभावबारे जानकारी भएको थियो । यति कम

सम्पर्क हुँदा पनि उहाँको मृदुभाषी स्वभावबाट म प्रभावित छु। उहाँको असामयिक निधनप्रति म हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । गत आत्माप्रति शान्तिको कामना गर्दै डा. इन्दुल केसीका परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछु ।

- बुद्धिनारायण श्रेष्ठ
सिमाविद्, काठमाडौं, घट्टेकुलो

– चन्द्रमान प्रधान
लेखकः चन्द्रकमल एक थुँगा फूल

नेपाल स्रष्टा समाजका आजीवन सदस्य, साहित्यिक लेखक, हाम्रा स्नेही मित्र डा. इन्दुल केसीको धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको दुःखद निधनले हामीलाई मर्माहत बनाएको छ । दिवङ्गत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। यस दुःखद घडीमा उहाँका सम्पूर्ण परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

– परशुराम प्रधान तथा कल्पना प्रधान
काठमाडौँ नयाँ बानेश्वर

हाम्री सम्धिनी श्रीमती सावित्री राणा केसीज्यू ब्रह्मनील हुनुभएकाले हामी कार्की परिवार गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछौं। यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको वैकुण्ठबास होस् भन्ने कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। शोकसन्तप्त सम्पूर्ण परिवारजनमा धैर्यधारण गर्ने शक्ति मिलोस् भन्ने कामना गर्दै गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

सम्धिनी दिव्यकुमारी कार्की
दानबहादुर कार्की / नीलारूपा कार्की
टेकबहादुर कार्की / सजनी कार्की
नीरबहादुर कार्की / खगेन्द्र कार्की
अनिपेस कार्की / अनिकेत कार्की
तथा समस्त कार्की परिवार

प्रातःस्मरणीय ममतामयी आमा श्रीमती सावित्री राणा केसीज्यूको मिति २०८० असोज २१ गते आइतबारका दिन असामयिक निधन भएकोमा हामी अत्यन्त मर्माहत भएका छौँ। स्वर्गीय आमाको

आत्माले शान्ति पाओस् र उहाँको वैकुण्ठबास होस् भनी ईश्वरसँग प्रार्थना गर्दछौँ । साथै शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौँ। ईश्वरले धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् भनी कामना गर्दछौँ ।

ज्वाइँ सत्यनारायण मानन्धर / छोरी रजनी केसी मानन्धर
वैकुण्ठ मानन्धर / इन्दिरा मानन्धर
मुकुन्द मानन्धर / तीर्थलक्ष्मी मानन्धर
नाति / नातिना :
खेलु मानन्धर, हिसी मानन्धर, मुसु मानन्धर
न्हिला मानन्धर, नसना मानन्धर, स्वन्ती मानन्धर
लकस मानन्धर, नुगः मानन्धर
तथा सम्पूर्ण परिवार

कला, संस्कृति भजन महागुठी भक्तपुरका संस्थापक अध्यक्ष डा. इन्दुल केसीकी धर्मपत्नी सावित्री राणा केसीको स्वर्गारोहणको समाचारले हामीलाई गहिरो दुःख लागेको छ। यस भजनका भक्तजन डा. इन्दुल केसीमा समवेदना अर्पण गर्दछौँ । साथै उहाँका परिवारजनमा धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति ईश्वरले प्रदान गरून्। स्वर्गीय राणाको आत्मालाई शान्ति मिलोस् ।

– प्रेमकृष्ण ताम्राकार
भजन संयोजक तथा वटुक भैरवनाथ भजन मण्डल
लगनखेल, ललितपुर

यही २०८० साल आश्विन २१ गतेका दिन हाम्री श्रद्धेय भाउजू ७६ वर्षीया सावित्री राणा केसीज्यूको गर्विलो देहावसान भएकोमा उहाँको जीव चैतन्य सुरतलाई निर्मल चैतन्य धाममा अजन्मा भई सदाका लागि निवास मिलोस् भन्दै उहाँप्रति श्रद्धाञ्जली तथा पुष्पाञ्जली अर्पण गर्नुका साथै शोकाकुल परिवारप्रति सान्त्वना र धैर्यधारणका लागि हाम्रा तर्फबाट मुरी-मुरी सद्भावना प्रकट गर्दछौँ । आजभन्दा १४ वर्षजति अघिदेखि नै नासमना भक्तपुरस्थित आफ्नै

चोकमा लगाइएको भजन-सङ्गीत तथा सत्यनारायण पूजाको अवसरदेखि नै म उहाँले श्रीराम आचार्यप्रति देखाउनुभएको आतिथ्यलाई अविस्मरणीय रूपमा मैले लिएको छु । उहाँ सत्यनिष्ठ साध्वी गृहिणीका रूपमा सत्कार्य गर्दै आफ्नो जीवन परिवारका लागि र अतिथिहरूका लागि समर्पित गर्ने महान् व्यक्तित्वको धनी हुनुहुन्थ्यो ।

– प्रा. श्रीराम आचार्य
त्रि.वि., पद्मकन्या कलेज
– सहप्रा. श्रीमती सरोजनी तन्डुकार
त्रि.वि., पद्मकन्या कलेज

यस ब्लड डोनर्स एसोसिएसन नेपाल (ब्लोदान) को केन्द्रीय उपाध्यक्ष उज्वल केसीकी ममतामयी आमा सावित्री राणा केसीको ७७ वर्षको उमेरमा असामयिक स्वर्गारोहण भएकोमा ब्लोदान परिवार अत्यन्त दुःखी भएका छौं । यस दुःखद घडीमा उहाँको गुण स्मरण गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति अनित्य संसार सम्झी धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् भनी प्रार्थना गर्नुका साथै दिवङ्गत आत्माको सुखावती भुवनमा बास होस् भन्ने कामना गर्दै हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

केशव महर्जन — महासचिव
इ. सानुबाबु प्रजापति — अध्यक्ष
तथा ब्लड डोनर्स एसोसिएसन नेपाल (ब्लोदान) परिवार

विष्णु ओली
साहित्यकार
हाल अष्ट्रेलिया
नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं

प्रताप रानामगर
पत्रकार
बाफल, काठमाडौं

मञ्जु नकर्मी
संगीतकार/तबलाबाधक

श्री बद्रीभक्त श्रेष्ठ/श्रीमती रजनी श्रेष्ठ
पर्यटनविद् नक्साल, काठमाडौं

कृष्ण प्रजापति
सम्पादक
परिवर्तनशील आवाज साप्ताहिक परिवार

श्रीमती कृष्णकुमारी लवजु
समाजसेवी
लिवाली, भक्तपुर

जिप्रका भपु दर्ता नं. ३५५-२०७९/०८०

अनुशीलन नेपाल

सूर्यविनायक-३, अधिकारी गाउँ, बालकोट, भक्तपुर

जन्म
विसं २००३ मङ्सिर ३० गते

स्वर्गारोहण
विसं २०८० असोज २१ गते

स्व. सावित्री केसी

डा.इन्दुल केसी,
सल्लाहकार, अनुशीलन नेपाल !

हार्दिक समवेदना

यस अनुशीलन नेपालका सल्लाहकार तपाईं डा.इन्दुर केसीकी स्मरणीय धर्मपत्नी **सावित्री केसी**को असामयिक निधन भएको खबरले अनुशीलन नेपाल परिवार स्तब्ध बनेको छ । यस दुःखद घडीमा तपाईं तथा तपाईंको परिवारलाई धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ **हार्दिक समवेदना** व्यक्त गर्दछौं ।
साथै दिवङ्गत आत्माप्रति **भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली** अर्पण गर्दछौं।

जीवनाथ अधिकारी
अध्यक्ष
तथा अनुशीलन नेपाल परिवार
२०८०/०६/२५

"आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो, टारेर टर्दै न त्यो ।
इन्द्रै बिन्ती गरुन झुकेर पदमा, त्यो बिन्ती मान्दैन त्यो ।।"

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म :
वि.सं. २००३/८/३०

स्वर्गारोहण :
वि.सं. २०८०/६/२१

स्व. सावित्री राणा के. सी.

सुविधानगर तीनकुने निवासी एकीकृत उपभोक्ता संघका अध्यक्ष **उज्वल के. सी.** की ममतामयी माता **सावित्री राणा के. सी.** को ७६ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक स्वर्गारोहणबाट हामी टोलबासीहरू स्तब्ध भएका छौं ।

जन्म र मृत्यु नियमित प्रकृया हो, शरीर स्थूल र नाशवान छ, आत्मा अजर र अमर छ, यो सत्य जान्दाजान्दै पनि ममतामयी माता गुमाउनु पर्दा यहाँ लगायत परिवारजनहरू गहिरो शोकमा हुनहुन्छ शोकको यस दुःखद घडीमा स्वर्गीय आत्माको अनन्त शान्ति र सायुज्य मुक्तिको कामना गर्दै शोकाकूल परिवारजन प्रति भावपूर्ण समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

सानु श्रेष्ठ
उपाध्यक्ष एवं
एकीकृत उपभोक्ता संघ परिवार
मिति : २०८०/०६/२५, विहीबार

स्वयं उपस्थित भएर
सावित्री राणा केसीमा श्रद्धाञ्जली दिनेहरू

(क) सावित्री राणा केसीको देहावसान हुँदा पशुपति आर्यघाटमा उपस्थित हुनुभएका शुभचिन्तक आफन्तहरूको यहाँ उल्लेख गरिएको छ ।

१. श्यामकृष्ण बुढाथोकी
२. सुमीरा बुढाथोकी
३. मधु राणा
४. कमल राणा
५. सुदीप राणा
६. निर्मला थापा
७. रेणु कोण्डा
८. राधा श्रेष्ठ
९. शर्मिला शाक्य
१०. सुमन श्रेष्ठ
११. सानुबाबु प्रजापति
१२. राजेश श्रेष्ठ
१३. विष्णुराज श्रेष्ठ
१४. रवि रिमाल
१५. राधिका श्रेष्ठ
१६. भुवन पुरी
१७. तिला कार्की
१८. टीका पाण्डे
१९. भवानी भण्डारी
२०. रवीन्द्रप्रसाद गिरी
२१. मधु मामा
२२. सुधन मामा
२३. धन आन्टी
२४. रोशन लामिछाने
२५. विनोद ताल्चाभडेल
२६. केशव महर्जन
२७. बलराम श्रेष्ठ
२८. गङ्गालाल मुनकर्मी
२९. सुरेन्द्र ढुङ्गेल
३०. भवानी भण्डारी
३१. मेघबहादुर केसी
३२. भगवान् बुढाथोकी
३३. रामचन्द्र खत्री
३४. लीलाराज पाठक
३५. उर्मिला पाठक
३६. इ. देव शर्मा पौडेल
३७. पदमनारायण श्रेष्ठ
३८. शङ्करलाल मलेकू
३९. कृष्ण कोइराला
४०. शशी राणा
४१. हीराराज नेपाल
४२. उज्ज्वल बस्नेत
४३. खिलराज गिरी
४४. किशोर ढकाल
४५. लक्ष्मण भट्टराई
४६. शक्तिमोहन पौडेल

४७. शान्ति पौडेल
४८. पदम दाहाल
४९. प्रजापति तिमिल्सिना
५०. चूडाप्रसाद चौलागाई
५१. गणेशप्रसाद अधिकारी
५२. कृष्ण किसी
५३. रत्न प्रजापति
५४. प्रकाश ढुङ्गाना
५५. शिव श्रेष्ठ
५६. बलराम केसी
५७. राजेन्द्र केसी
५८. इरा केसी
५९. बबिन मानन्धर
६०. लक्ष्मी मानन्धर
६१. मचाकाजी महर्जन
६२. पुरुषोत्तम खत्री
६३. धनबहादुर श्रेष्ठ
६४. ज्ञानेन्द्र केसी
६५. वीरबहादुर कार्की
६६. महेन्द्रगोपाल कर्माचार्य
६७. विजय कर्माचार्य
६८. रामनाथ मैनाली
६९. कमला पाण्डे
७०. उर्मिला पाठक
७१. कल्याणी खड्का
७२. कविता मैनाली
७३. सानु श्रेष्ठ
७४. हीरा थापामगर
७५. केदार सापकोटा
७६. भगवती नेपाल
७७. मुना राई
७८. रामबहादुर राई
७९. ब्लोदान मध्य क्षेत्र
८०. आर. बी. ठकुरी
८१. धनपति पौडेल
८२. विदुर केसी
८३. निरज केसी
८४. सरोज केसी
८५. राजेन्द्र केसी
८६. जयसुन्दर श्रेष्ठ
८७. तीर्थरत्न बज्राचार्य
८८. युजकुमार भैल
८९. धर्मसुन्दर बज्राचार्य
९०. ज्याक्सन श्रेष्ठ
९१. रमेश शाक्य
९२. अनुप श्रेष्ठ
९३. विक्रम शिवभक्ति
९४. सुमेश पराजुली
९५. टीकाराम पोर्तेल
९६. ज्ञानु सापकोटा
९७. ओपेन्द्र हमाल
९८. पशुपतिमान प्रधान
९९. वैकुण्ठ मानन्धर
१००. इन्दिरा मानन्धर
१०१. लक्ष्मी वेती
१०२. नवीन मानन्धर
१०३. रमेश खड्का
१०४. विश्वमणि पोखरेल
१०५. राजेन्द्रकुमार राउत
१०६. जीवनाथ अधिकारी

१०७. वासुदेव निरौला
१०८. वीरेन्द्र न्यौपाने
१०९. रामु अर्याल
११०. शिव रिजाल
१११. पुण्यप्रसाद विमली
११२. डा. कृष्णप्रसाद दाहाल
११३. चैत्यलक्ष्मी मानन्धर
११४. मुज मानन्धर
११५. सुलोचना मानन्धर
११६. मुकुन्द मानन्धर
११७. डा. के. बी. सम्राट
११८. प्रताप रानामगर
११९. विमला चापागाईं
१२०. श्रीराम आचार्य
१२१. पुष्करराज पाण्डे
१२२. हृदयचन्द्र वैद्य
१२३. महेशजङ्ग कुँवर
१२४. महेन्द्र श्रेष्ठ
१२५. दीपक देउजा
१२६. राजेन्द्र न्यौपाने

(ख) कृयापुत्री बसेका ठाउँमा उपस्थित व्यक्तिहरू ५०० जनाजति हुनुहुन्थ्यो । तर सबैले नाउँ लेख्नुभएको पाइएन । कोही लेख्न नजान्ने, कोही लेख्न नमान्ने, कसैले बिर्सनुभएको हुँदा पुस्तिकामा ३२२ जनाको मात्रै नाउँ उल्लेख गरिएको पाइयो । त्यसैले उहाँहरूको नाउँ मात्र यहाँ राखिएको छ ।

१. शिवराम पौड्याल
२. बुनु पौड्याल
३. सुमिरा पौड्याल
४. शक्तिमोहन पौडेल
५. शान्ति पौडेल
६. मधुसूदन राणा
७. सुदीप राणा
८. सरु केसी
९. उत्तम खड्का
१०. विश्वकी श्रीमती
११. रमेश शाक्य
१२. गणेश अधिकारी
१३. सुमेश पराजुली
१४. कृष्णबहादुर कर्माचार्य
१५. राधा शिलाकार
१६. रामदेवी साखः
१७. रामलक्ष्मी शिल्पकार
१८. पुनकेशरी शिल्पकार
१९. रवीन्द्रमान सैँजू
२०. न्हुछेमाया कर्माचार्य
२१. केशवनाथ जाकी
२२. रत्नकेशरी खतन
२३. ज्ञानमाया
२४. चण्डिका सैँजू
२५. डा. दिनेशप्रसाद पराजुली
२६. प्रजापति तिमिल्सिना
२७. बद्रीभक्त श्रेष्ठ
२८. गौरव न्यौपाने

२९. रविन गाइजू
३०. तिलकप्रसाद लुइटेल
३१. बलराम प्रजापति
३२. विश्वमणि पोखरेल
३३. निर्मल पौडेल
३४. राजेन्द्र विष्ट
३५. शीला शाही पौडेल
३६. कृष्णराम प्रजापति
३७. ज्ञानेन्द्र केसी
३८. विदुर केसी
३९. कृष्ण कोइराला
४०. सुमित्रा कडरिया
४१. अग्निप्रसाद खरेल
४२. हर्क भट्टराई
४३. सविता खड्का
४४. विक्रम शिवभक्ति
४५. मोहनकाजी श्रेष्ठ
४६. गोकर्णप्रसाद शर्मा
४७. मीरा श्रेष्ठ
४८. सत्यदेवी केसी
४९. सगुन केसी
५०. राजकाजी श्रेष्ठ
५१. मणिराज श्रेष्ठ
५२. रामसुन्दर श्रेष्ठ र श्रीमती
५३. नीलू हाडा
५४. रमेशप्रसाद दाहाल
५५. उपेन्द्रमान मुनकर्मी खिछें
५६. सरिता न्यौपाने
५७. मोहनप्रसाद वाग्ले
५८. ध्रुव केसी
५९. अनन्तप्रसाद धौभडेल
६०. श्यामसुन्दर धौभडेल
६१. सङ्गम न्यौपाने
६२. चाणक पोखरेल
६३. ऋषभ पोखरेल
६४. लिली श्रेष्ठ
६५. उत्तम खड्का
६६. सन्तोषराज पन्त
६७. छत्रबहादुर कार्की
६८. चित्रबहादुर कार्की
६९. विद्या कार्की
७०. चन्द्रबहादुर खड्का
७१. विश्वनाथ सुवेदी
७२. बलराम केसी
७३. सुमन श्रेष्ठ
७४. राधा श्रेष्ठ
७५. विनिता हाडा
७६. सुरेखा तिमिला
७७. सीता आचार्य
७८. टीका पाण्डे
७९. तिला कार्की
८०. दिव्यकुमारी कार्की
८१. राजेन्द्र केसी
८२. इरा केसी
८३. अम्बिका केसी
८४. सृजना केसी
८५. नीराजन केसी
८६. कृष्ण प्रजापति
८७. कृष्णकुमारी
८८. विष्णुदेवी

८९. रविन मानन्धर
९०. रीता मानन्धर
९१. खुमन झा
९२. शैलजा झा
९३. नवीना श्रेष्ठ
९४. सरस्वती श्रेष्ठ
९५. भुवन पुरी
९६. बबिता पुरी
९७. गौरव गिरी
९८. सुषमा गिरी
९९. रजु गिरी
१००. विनोदप्रसाद गिरी
१०१. राकेश गिरी
१०२. प्राञ्जल पुरी
१०३. पदम दाहाल
१०४. ढुण्डिराज पोखरेल
१०५. जीवनाथ अधिकारी
१०६. चूडाप्रसाद चौलागाईं
१०७. डा. बालचन्द्र मिश्र
१०८. प्रजापति तिमिल्सिना
१०९. साधुराम गिरी
११०. विदुर केसी
१११. रीता अधिकारी
११२. रामेश्वर
११३. अजन्तदास दत्त
११४. कल्पना फाँजू श्रेष्ठ
११५. हीराशोभा शाक्य
११६. विष्णुदेवी श्रेष्ठ
११७. रामभक्त गणेश
११८. पुष्पराम श्रेष्ठ
११९. राजाराम गनेजू
१२०. श्यामकान्त खनाल
१२१. प्रताप रानामगर
१२२. मञ्जु नकर्मी
१२३. सारा श्रेष्ठ
१२४. सुषमा श्रेष्ठ
१२५. रुवी श्रेष्ठ
१२६. दिनेश प्रजापति
१२७. शान्ति कार्की
१२८. सूर्यवदन श्रेष्ठ
१२९. निभा प्रजापति
१३०. लक्ष्मण पलिखेल
१३१. सुनिल केसी
१३२. दिनेश वन
१३३. उषाकिरण जोशी
१३४. इ. पद्मसुन्दर जोशी
१३५. सुमित्रा जोशी
१३६. कृष्णकुमार श्रेष्ठ
१३७. रवि रिमाल
१३८. विमलप्रसाद धौभडेल
१३९. राधा खड्का
१४०. दुर्गा कार्की
१४१. ज्ञानु सापकोटा
१४२. महेन्द्र श्रेष्ठ
१४३. प्रजापति तिमिल्सिना
१४४. भगवती तिमिल्सिना
१४५. सुधा राजोपाध्याय
१४६. अशोक श्रेष्ठ
१४७. लक्ष्मी झा
१४८. रवीन्द्रलाल मुलेपति

१४९. शर्मिला मुलेपति
१५०. स्वामी कल्याणमित्र
१५१. युविनराज फैजू
१५२. रमेश नकर्मी
१५३. सरिता बरोही
१५४. समीरमान श्रेष्ठ
१५५. तेजराज भट्टराई
१५६. दीर्घराज मैनाली
१५७. कविता मैनाली
१५८. महेन्द्रलाल श्रेष्ठ
१५९. कैलाशप्रसाद झा
१६०. नारायणप्रसाद झा
१६१. यमुना कायस्थ
१६२. मणिरञ्जन थापा श्रेष्ठ
१६३. चक्रबहादुर तामाङ
१६४. कल्पना जोशी
१६५. सुन्दर जोशी
१६६. मनोज गिरी
१६७. सुदन केसी
१६८. उत्तमनारायण मल्ल
१६९. रमेश कार्की
१७०. अष्टकुमारी वैद्य
१७१. सरुणा शर्मा
१७२. यमुना श्रेष्ठ
१७३. सुरेश कायस्थ
१७४. रमेश खड्का
१७५. विमला जोशी
१७६. चाँदनी श्रेष्ठ
१७७. बुद्धिकुमार घो
१७८. हरिबहादुर श्रेष्ठ
१७९. ईश्वरलाल श्रेष्ठ
१८०. मनिल श्रेष्ठ
१८१. रमेश अधिकारी
१८२. लीलाराज पाठक
१८३. उर्मिला पाठक
१८४. गणेशप्रसाद अधिकारी
१८५. मेघबहादुर केसी
१८६. रामनाथ मैनाली
१८७. धनबहादुर खत्री
१८८. सुरेशराज काफ्ले
१८९. सूर्यभूषण बज्राचार्य
१९०. राधा श्रेष्ठ
१९१. रेणुदेवी कोन्डा
१९२. शर्मिला शाक्य
१९३. निर्मला थापा
१९४. पदमनारायण श्रेष्ठ
१९५. शङ्करलाल मलेकू
१९६. केदारप्रसाद सापकोटा
१९७. मधुसूदन खड्का
१९८. भगवान् बुढाथोकी
१९९. हीराराज नेपाल
२००. शशिविक्रम राणा
२०१. प्रेम कुँवर
२०२. दिनेश जोशी
२०३. टीकाराम पोर्तेल
२०४. राजन आचार्य
२०५. कविता मैनाली
२०६. कल्याणी खड्का
२०७. हीरा थापामगर
२०८. यादव शर्मा

२०९. प्रकाश ढुङ्गाना
२१०. कृष्ण श्रेष्ठ
२११. राजु शिवभक्ति
२१२. सुरेन्द्र ढुङ्गेल
२१३. डा. नारायण ढकाल
२१४. गोमा अधिकारी
२१५. सुनैना श्रेष्ठ
२१६. कृष्णमैया श्रेष्ठ
२१७. इ. देव शर्मा पौडेल
२१८. पविता पौडेल
२१९. कमला भैल
२२०. सुवर्णलक्ष्मी श्रेष्ठ
२२१. भगवती नेपाल
२२२. पुष्प श्रेष्ठ फैजू
२२३. लक्ष्मी आचार्य
२२४. श्रीदेवी प्रजापति
२२५. कविता प्रधान
२२६. रमेश शाक्य
२२७. राधिका देउबन्जार
२२८. कुसुम रँगी
२२९. रश्मि धौभडेल
२३०. किरण प्रधानाङ्ग
२३१. वरुण खकुरेल
२३२. सञ्जयसिंह कार्की
२३३. मचाकाजी महर्जन
२३४. सानुबाबु प्रजापति
२३५. राजेश श्रेष्ठ
२३६. विष्णुराज श्रेष्ठ
२३७. लक्ष्मण भट्टराई
२३८. नवीन खरेल
२३९. पुरुषोत्तम खत्री
२४०. जनककुमार खड्का
२४१. राधिका श्रेष्ठ
२४२. वीरेन्द्र जोशी
२४३. प्रमिता ताम्राकार
२४४. रामबहादुर ठकुरी
२४५. दिनेश महर्जन
२४६. रीता रजक
२४७. उर्मिला मगैया
२४८. निर्मला मगैया
२४९. कमल लामा
२५०. शिशिरप्रसाद पराजुली
२५१. धनबहादुर श्रेष्ठ
२५२. विष्णुकुमारी श्रेष्ठ
२५३. डिल्लीराज शर्मा
२५४. सन्तोष भुखजू
२५५. शिवनाथ श्रेष्ठ
२५६. मिलन श्रेष्ठ
२५७. लक्ष्मीराज दुलाल
२५८. विश्वबन्धु पौडेल
२५९. रवीन्द्र थापा
२६०. कृष्णबहादुर केसी
२६१. खिलराज गिरी
२६२. लभराज जोशी
२६३. विमला चापागाईं
२६४. दिनेश राजभण्डारी
२६५. सुमी राजभण्डारी
२६६. शान्ति श्रेष्ठ
२६७. सुनीता श्रेष्ठ
२६८. जीतेन्द्र प्रजापति

२६९. रेणु सिंह
२७०. अनिता थापा
२७१. विराज थापा
२७२. श्यामकृष्ण बुढाथोकी
२७३. सुमीरा बुढाथोकी
२७४. साइष्णा बुढाथोकी
२७५. श्रीराम आचार्य
२७६. सरोजनी तन्डुकार
२७७. वीरेन्द्रमान श्रेष्ठ
२७८. मदनबहादुर थापा
२७९. लीला सुवेदी थापा
२८०. सुवास थापा
२८१. सोनी श्रेष्ठ
२८२. प्रकाश पौडेल
२८३. केशव महर्जन
२८४. राजेन्द्र खत्री
२८५. सरस्वती खत्री
२८६. पद्मश्री धौभडेल
२८७. मीरा सैजू
२८८. रुक्मिला पोखरेल
२८९. प्रकृति पोखरेल
२९०. डा. प्रदीपकुमार मैनाली
२९१. टीएन भट्ट 'विश्वामित्र'
२९२. वीरेन्द्र न्यौपाने
२९३. अशोक प्रतियोगी
२९४. युवराज कट्टेल
२९५. सिद्धिकुमार मानन्धर
२९६. तीर्थलक्ष्मी मानन्धर
२९७. नवराज पराजुली
२९८. हरि बस्नेत
२९९. राजेन्द्र न्यौपाने
३००. सुमेश पराजुली
३०१. सुरेश उप्रेती
३०२. राजेशकृष्ण सिपाई
३०३. गजेन्द्रशङ्कर तिमिला
३०४. विवेकराज ढुङ्गेल
३०५. देवेन्द्र श्रेष्ठ
३०६. अरुण खरेल
३०७. अनुप श्रेष्ठ
३०८. लक्ष्मी श्रेष्ठ
३०९. कमला भैल
३१०. प्रमिला प्रधान
३११. लक्ष्मी श्रेष्ठ
३१२. सुरेन्द्रबहादुर शाही
३१३. माया बादे श्रेष्ठ
३१४. सुशीला भण्डारी
३१५. किरण भण्डारी
३१६. युजकुमार भैल
३१७. धर्मसुन्दर बज्राचार्य
३१८. लालबहादुर भुजेल
३१९. बिके माकजू
३२०. कमला घिमिरे
३२१. राजु अधिकारी
३२२. गणेश अधिकारी

पुरोहित : सीताराम कोइराला

तस्बिरावली

(क) सावित्री राणा केसीले पति डा. इन्दुल केसीका साथमा तीर्थयात्रा गर्दाका केही तस्बिरहरू

भारत तीर्थयात्राको क्रममा डा.इन्दुल केसी, सावित्री राणा केसी, छोरी रजनी केसी मानन्धर र ज्वाई संगीतकार सत्यनारायण मानन्धर

वर्षातको समयमा भारतको तीर्थयात्राः सावित्री राणा केसी, डा. इन्दुल केसी, रजनी श्रेष्ठसमेत

भारत तीर्थयात्राको क्रममा डा. इन्दुल केसी, सावित्री राणा केसी र माइला माक

भारतको गंगा नदीको किनारामा सावित्री राणा केसी जल अर्पण गर्दै

भारतको उत्तराखण्ड केदारनाथ मन्दिर परिसरमा डा. इन्दुल केसी, सावित्री राणा केसी, रजनी श्रेष्ठलगायत

मथुराविन्द्रा वन तथा गोकुल तीर्थयात्रापछि दिल्ली फर्कदा बाटो परेको विश्व प्रसिद्ध ताजमहलको अवलोकन भ्रमण गर्दै डा. इन्दुल केसी, सावित्री राणा केसी

(ख) तीर्थभोजका लागि निमन्त्रणा गरिएको निमन्त्रणापत्र

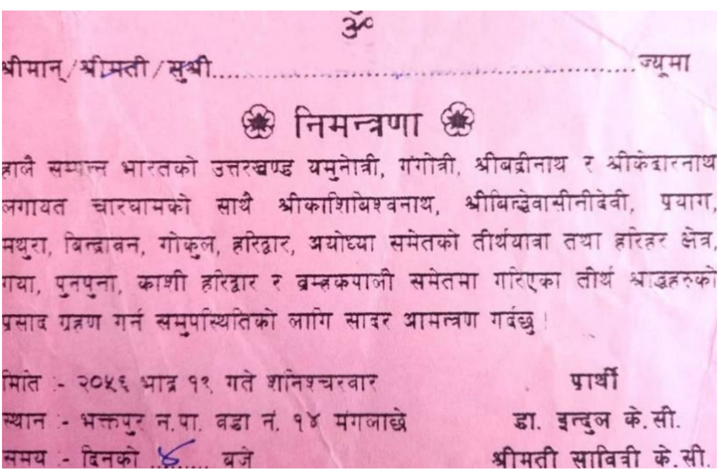

ॐ

श्रीमान्/श्रीमती/सुश्री..ज्यूमा

निमन्त्रणा

हाली सम्पन्न भारतको उत्तरखण्ड यमुनोत्री, गंगोत्री, श्रीबद्रीनाथ र श्रीकेदारनाथ लगायत चारधामको साथै श्रीकाशिविश्वनाथ, श्रीबिन्ध्वेवासीनीदेवी, प्रयाग, मथुरा, बिन्द्राबन, गोकुल, हरिद्वार, अयोध्या समेतको तीर्थयात्रा तथा हरिहर क्षेत्र, गया, पुनपुना, काशी हरिद्वार र ब्रम्हकपाली समेतमा गरिएका तीर्थ श्राद्धहरुको प्रसाद ग्रहण गर्न समुपस्थितिको लागि सादर आमन्त्रण गर्दछु ।

मिति :- २०५६ भाद्र ११ गते शनिश्चरवार
स्थान :- भक्तपुर न.पा. वडा नं. १४ मंगलाछे
समय :- दिनको ...५... बजे

प्रार्थी
डा. इन्दुल के.सी.
श्रीमती सावित्री के.सी.

(ग) सावित्री राणा केसीले प्राप्त गर्नुभएको सम्मानपत्र

प्रिय पाठक !
यो पुस्तक तपाईंलाई कस्तो लाग्यो,
कृपया प्रतिक्रिया व्यक्त गर्न नभुल्नुहोला ।

शब्दयात्रा प्रकाशन अक्षरधाम, बनेपा – ६, काभ्रे ०११-६६५४६५	अथवा	**डा. इन्दुल केसी** भक्तपुर, हाल काठमाडौँ-३२ ९८४१३३४११३

श्री कृष्णाय नमः

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

भक्तपुर नगरको मङ्लाछें टोलमा वि. सं. १९८३ मा यस श्री श्याम सुन्दर रास भजन स्थापना भएको थियो । यस भजनघरमा श्री कृष्ण राधा र रुक्मिणीका सुन्दर प्रतिमाहरू स्थापना गरिएका छन् । स्थापनाकालदेखि हालसम्म यहाँ नित्य भजनकिर्तन सञ्चालन भई आएको छ । वि. सं. २०७२ को विनाशकारी भूकम्पले यस भजनघरलाई ठूलो क्षति पुऱ्यायो । यसको पुनर्निर्माणका लागि यसै भजनका भजनिया डा. इन्दुल के. सी. को अध्यक्षतामा गठित पुनर्निर्माण समितिको सक्रिय पहलमा रु. १,५०,००,००/- (रु. एक करोड पचास लाख) को लागतमा विभिन्न दाता, भक्तजनहरूको सहयोग तथा भक्तपुर दरबार हेरचाह कार्यालयको उल्लेखनीय आर्थिक सहयोगमा यो चारतले भजनघरको निर्माणकार्य वि. सं. २०७७ सालमा सु-सम्पन्न भयो । यहाँ धार्मिक सत्सङ्ग, पर्वपूजा, प्रवचन, कथावाचन लगायतका कार्यक्रमहरू नियमित रुपमा सञ्चालन भईरहेका छन् ।

मिति : २०७७ साल भाद्र, श्रीकृष्ण जन्माष्टमी शुभम् ।

वंशावली तालिका

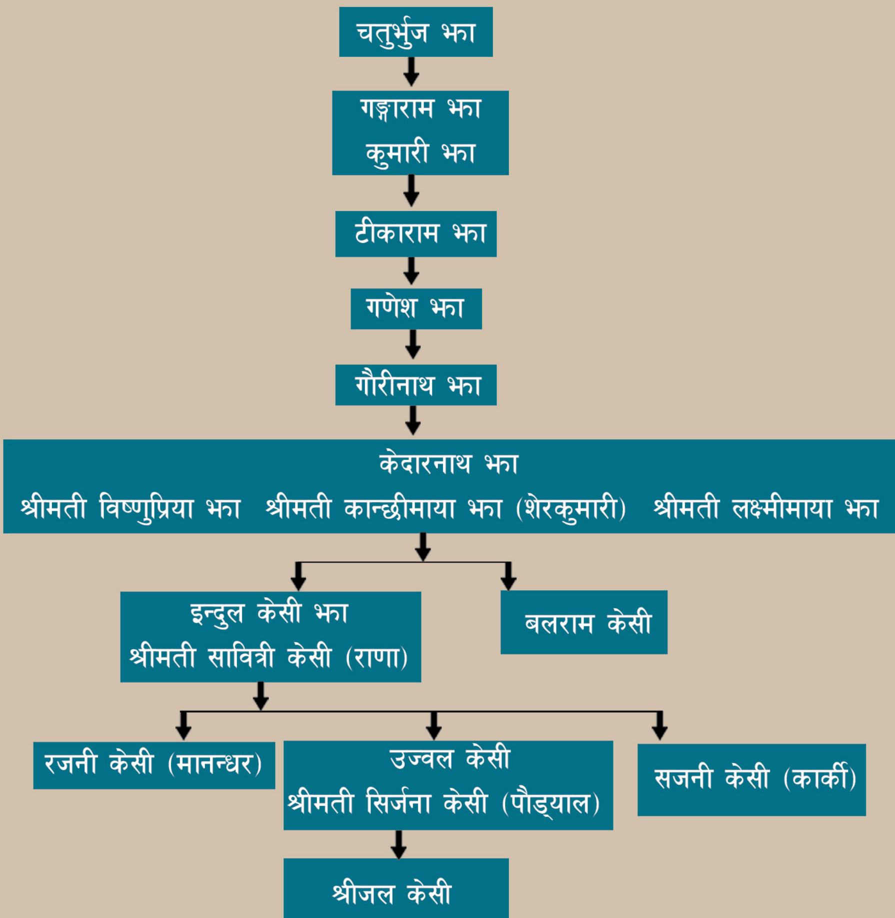

9 789937 653855